

Teataja

Eestikeelne väljaanne

Õigusaktid

64. aastakäik

30. juuni 2021

Sisukord

I Seadusandlikud aktid

MÄÄRUSED

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1068, 24. juuni 2021, millega muudetakse määrust (EL) 2016/1628 seoses üleminekusätetega teatavate selliste masinate kohta, mis on varustatud mootoriga, mille võimsus on vähemalt 56 kW, kuid mitte üle 130 kW, või 300 kW või rohkem, et leevendada COVID-19 kriisi mõju ⁽¹⁾ 1

II Muud kui seadusandlikud aktid

RAHVUSVAHELISED LEPINGUD

- ★ Teave Euroopa Liidu ja Jaapani vahelise tsiviillennundusohutust käsitleva lepingu jõustumise kohta 4

MÄÄRUSED

- ★ Nõukogu määrus (EL) 2021/1069, 28. juuni 2021, millega muudetakse määrust (EL) 2020/1579 teatavate kalapüügiõimaluste osas Läänemeres ja muudetakse määrust (EL) 2021/92 teatavate 2021. aasta kalapüügiõimaluste osas liidu vetes ja väljaspool liitu asuvates vetes 5
- ★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2021/1070, 28. juuni 2021, milles sätestatakse piiratud ajavahemikuks nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse tõrje erimeetmed ⁽¹⁾ 10
- ★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2021/1071, 29. juuni 2021, millega muudetakse rakendusmääruseid (EL) 2021/442 ja (EL) 2021/521 seoses mehhanismiga, millega seatakse teatavate toodete ekspordi tingimuseks ekspordiloa esitamine 28

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

OTSUSED

- ★ Nõukogu otsus (EL) 2021/1072, 28. juuni 2021, mis käsitleb ajutist erandit otsusest 2013/471/EL, mis käsitleb Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee liikmetele ja nende asendusliikmetele päevaraha andmist ning sõidukulude hüvitamist seoses reisimisraskustega, mida põhjustab COVID-19 pandeemia liidus 30
- ★ Komisjoni rakendusotsus (EL) 2021/1073, 28. juuni 2021, millega kehtestatakse ELi digitaalse COVID-tõendi usaldusraamistiku (mis loodi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/953) kasutuselevõtu tehnilised spetsifikatsioonid ja normid ⁽¹⁾ 32

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

I

(Seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2021/1068,

24. juuni 2021,

millega muudetakse määrust (EL) 2016/1628 seoses üleminekusätetega teatavate selliste masinate kohta, mis on varustatud mootoriga, mille võimsus on vähemalt 56 kW, kuid mitte üle 130 kW, või 300 kW või rohkem, et leevendada COVID-19 kriisi mõju

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾,

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2016/1628 ⁽³⁾ on sätestatud nõuded, mis on seotud väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate eri tüüpi mootorite gaasiliste saasteainete ja tahkete osakeste heite piirnormide ja ELi tüübikinnitusmenetlustega.
- (2) Määruses (EL) 2016/1628 on tootjatele selge ja põhjaliku teabe andmiseks sätestatud uute heite piirnormide, nn V etapi piirnormide väärtuste kohaldamise kuupäevad ja sobiv ajavahemik üleminekuks piirnormide V etappi, ning samal ajal aitab see tunduvalt vähendada tüübikinnitusasutuste halduskoormust.
- (3) COVID-19 puhangu ja sellega seotud häirete tõttu tarneahelas ja tootmises oli väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate tootjatel, määruses (EL) 2016/1628 osutatud kui „algseadme valmistajad“, raske pidada kinni nimetatud määruse V etapi heite piirnormidest vähem rangetele normidele vastavate teatavat tüüpi mootoritega varustatud masinate tootmise ja turule laskmise tähtaegadest (30. juuni 2020 ja 31. detsember 2020). Seetõttu muudeti määrust (EL) 2016/1628 Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2020/1040, ⁽⁴⁾ et pikendada nimetatud tähtaegu 12 kuu võrra.

⁽¹⁾ 9. juuni 2021. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 10. juuni 2021. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu 18. juuni 2021. aasta otsus.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. septembri 2016. aasta määrus (EL) 2016/1628, mis käsitleb väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate siseõlemismootorite gaasiliste saasteainete ja tahkete osakeste heite piirnorme ja tüübikinnitusega seotud nõudeid, millega muudetakse määruseid (EL) nr 1024/2012 ja (EL) nr 167/2013 ning muudetakse direktiivi 97/68/EÜ ja tunnistatakse see kehtetuks (ELT L 252, 16.9.2016, lk 53).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. juuli 2020. aasta määrus (EL) 2020/1040, millega muudetakse määruse (EL) 2016/1628 üleminekusähteid, et võimaldada toime tulla COVID 19 kriisi mõjuga (ELT L 231, 17.7.2020, lk 1).

- (4) Kuna COVID-19 pandeemiast tingitud häirete jätkumine tarneahelas ja tootmises põhjustab endiselt viivitusi selliste masinate tootmisel ja turule laskmisel, mis on varustatud muudesse kategooriatesse kuuluvate mootoritega (nimelt mootorid, mille võimsus on vähemalt 56 kW, kuid mitte üle 130 kW, või 300 kW või rohkem), mis vastavad V etapi heite piirnormidest vähem rangetele normidele, on äärmiselt tõenäoline, et algseadme valmistajad ei suuda ilma suuremat majanduslikku kahju kandmata kinni pidada määrusega (EL) 2016/1628 selliste mootoritega varustatud masinate tootmiseks ja turule laskmiseks kehtestatud tähtpäevadest, milleks on 30. juuni 2021 ja 31. detsember 2021.
- (5) Praeguseid olusid arvestades ja selleks et tagada siseturu tõrgeteta toimimine ja õiguskindlus ning hoida ära võimalikke turuhäireid, on vaja pikendada määruse (EL) 2016/1628 üleminekusätete kohaldamise tähtaegu selliste mootorikategooriate puhul.
- (6) Kuna üleminekusätete pikendamisel ei ole keskkonnamõju, sest asjaomased mootorid on juba toodetud, tuleks asjaomaseid tähtaegu pikendada selliste mootoritega varustatud masinate tootmise puhul kuue kuu võrra ja selliste mootoritega varustatud masinate turule laskmise puhul üheksa kuu võrra.
- (7) Kuna käesoleva määruse eesmärki – pikendada määruse (EL) 2016/1628 teatavate üleminekusätete kohaldamise tähtaegu – ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda meetme ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (8) Võttes arvesse olukorra kiireloomulisust, mis tuleneb COVID-19 pandeemiast tingitud erakorralistest asjaoludest, peetakse asjakohaseks teha erand Euroopa Liidu lepingule, Euroopa Liidu toimimise lepingule ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingule lisatud protokoll nr 1 (riikide parlamentide rolli kohta Euroopa Liidus) artiklis 4 osutatud kaheksanädalasest tähtajast.
- (9) Määrust (EL) 2016/1628 tuleks seetõttu vastavalt muuta.
- (10) Pidades silmas asjaolu, et määrusega (EL) 2016/1628 teatavate mootorite alamkategooriate jaoks ette nähtud üleminekuperiood lõpeb 31. detsembril 2021 ning et algseadme valmistajad võivad nende alamkategooriate jaoks ette nähtud üleminekmootoritega varustatud väljaspool teid kasutatavaid liikurmasinaid toota kuni 30. juunini 2021, peaks käesolev määrus jõustuma kiireloomulisena *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) 2016/1628 artiklit 58 muudetakse järgmiselt:

- 1) lõikele 5 lisatakse järgmine lõik:

„Kõigi alamkategooriate puhul, mille V etapi mootorite turule laskmise kuupäev on III lisa kohaselt 1. jaanuar 2020, välja arvatud teises ja kolmandas lõigus nimetatud mootorite puhul, pikendatakse üleminekuperioodi üheksa kuu võrra ja esimeses lõigus osutatud 18-kuulist perioodi kuue kuu võrra.“;

- 2) lõikele 7 lisatakse järgmine punkt:

„e) 33 kuud alates III lisa osutatud kohaldatavast mootorite turule laskmise kuupäevast lõike 5 kuuendas lõigus sätestatud juhul.“

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 24. juuni 2021

Euroopa Parlamendi nimel
president
D. M. SASSOLI

Nõukogu nimel
eesistuja
A. P. ZACARIAS

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

RAHVUSVAHELISED LEPINGUD

Teave Euroopa Liidu ja Jaapani vahelise tsiviillennundusohutust käsitleva lepingu jõustumise kohta

Euroopa Liidu ja Jaapani vaheline tsiviillennundusohutust käsitlev leping allkirjastati 22. juunil 2020 Brüsselis ning see jõustus kõnealuse lepingu artikli 20 lõike 1 kohaselt 30. juunil 2021, kuna viimane teade anti hoiule 30. juunil 2021.

MÄÄRUSED

NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2021/1069,

28. juuni 2021,

millega muudetakse määrust (EL) 2020/1579 teatavate kalapüügivõimaluste osas Läänemeres ja muudetakse määrust (EL) 2021/92 teatavate 2021. aasta kalapüügivõimaluste osas liidu vetes ja väljaspool liitu asuvates vetes

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 43 lõiget 3,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu määrusega (EL) 2020/1579 ⁽¹⁾ on määratud kindlaks teatavate Läänemere kalavarude ja kalavarurühmade püügi võimalused 2021. aastaks. Rahvusvaheline Mereuurimise Nõukogu (ICES) avaldas 28. mail 2021 muudetud teadusliku püüginõuande Botnia lahe räime kohta 2021. aastaks. Nõuandes ajakohastatakse püügikogust ning muudetakse asjaomane nõuanne maksimaalse jätkusuutliku saagikuse 1. kategooria nõuandeks. Botnia lahe räime püügivõimalusi tuleks sellest tulenevalt kohandada ning seetõttu peaks vastavalt muutma määrust (EL) 2020/1579.
- (2) Nõukogu määrusega (EL) 2021/92 ⁽²⁾ on määratud 2021. aastaks kindlaks teatavate kalavarude ja kalavarude rühmade püügi võimalused, mida kohaldatakse liidu vetes ning liidu kalalaevade suhtes teatavates vetes väljaspool liitu.
- (3) ICESi 13. aprilli 2021. aasta nõuande kohaselt ei tohiks kilu (*Sprattus sprattus*) püük olla ICESi 3.a püügipiirkonnas (Kattegat/Skagerrak) ja ICESi 4. alapiirkonnas (Põhjameri) perioodil 1. juulist 2021 kuni 30. juunini 2022 suurem kui 106 715 tonni. Seega tuleks kilu püügivõimalusteks selleks ajavahemikuks ICESi 2.a rajooni liidu vetes ja ICESi 4. alapiirkonnas määrata 87 186 tonni ning ICESi 3.a rajoonis 19 529 tonni, mis on kooskõlas maksimaalse jätkusuutliku saagikusega.
- (4) Määruse (EL) 2021/92 kohaselt on ICESi 9. ja 10. alapiirkonnas ning Kesk-Atlandi idaosa kalastuskomitee 34.1.1 liidu vetes euroopa anšoovise (*Engraulis encrasicolus*) lubatud kogupüük (TAC) ajavahemikul 1. juulist 2021 kuni 30. juunini 2022 null, kuni esitatakse selle ajavahemiku kohta teaduslik nõuanne. ICES esitab oma nõuande kõnealuse kalavaru kohta 2021. aasta juuni lõpus. Tagamaks, et püügitegevus saab jätkuda ajani, mil kehtestatakse TAC viimase teadusliku nõuande alusel, tuleks ajutiseks TACiks kehtestada 5 744 tonni, tuginedes 2020. aasta kolmanda kvartali püügile.
- (5) Määruse (EL) 2021/92 VI lisa punktis 6 märgitud arve tuleks muuta, et kajastada mõne liikmesriigi vahel sõlmitud kokkuleppeid üksnes 2021. aastaks omavahel ajutiselt üle kanda teatavad kogused hariliku tuuni kasvatamise võimsust ja kalakasvandusse viidavaid koguseid. Neist muudatustest on Rahvusvahelisele Atlandi Tuunikala Kaitse Komisjonile (ICCAT) teada antud liidu muudetud püügikava kaudu ning need ei mõjuta liidus ICCATi konventsiooni alal kasvatamise koguvõimsust ja kalakasvandusse viidavaid üldkoguseid.

⁽¹⁾ Nõukogu 29. oktoobri 2020. aasta määrus (EL) 2020/1579, millega määratakse 2021. aastaks kindlaks teatavate Läänemere kalavarude ja kalavarurühmade püügi võimalused ning muudetakse määrust (EL) 2020/123 teatavate püügivõimaluste kohta teistes vetes (ELT L 362, 30.10.2020, lk 3).

⁽²⁾ Nõukogu 28. jaanuari 2021. aasta määrus (EL) 2021/92, millega määratakse 2021. aastaks kindlaks teatavate kalavarude ja kalavarude rühmade püügi võimalused, mida kohaldatakse liidu vetes ning liidu kalalaevade suhtes teatavates vetes väljaspool liitu (ELT L 31, 29.1.2021, lk 31).

- (6) Määruses (EL) 2020/1579 sätestatud püügi piirnorme kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2021. Käesoleva muutmismääruse sätteid, mis käsitlevad Botnia lahe räime püügi piirnorme, tuleks seetõttu samuti kohaldada alates kõnealusest kuupäevast. Selline tagasiulatuvi kohaldamine ei mõjuta õiguskindluse ja õiguspärase ootuse kaitse põhimõtteid, kuna asjaomased kalapüügivõimalused ei ole veel ammendatud.
- (7) Käesolev määrus peaks jõustuma avaldamisele järgneval päeval, et kilu ja euroopa anšoovise püügihooaega saaks alustada õigel ajal ehk 1. juulil 2021,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) 2020/1579 muutmine

Määrust (EL) 2020/1579 muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisa A osale.

Artikkel 2

Määruse (EL) 2021/92 muutmine

Määrust (EL) 2021/92 muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisa B ja C osale.

Artikkel 3

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artiklit 1 kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2021.

Artiklit 2 kohaldatakse alates 1. juulist 2021.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Luxembourg, 28. juuni 2021

Nõukogu nimel
eesistuja
M. do C. ANTUNES

LISA

A OSA

Määruse (EL) 2020/1579 lisas asendatakse tabel, milles on räime püügivõimalused ICESi alarajoonides 30–31, järgmisega:

„Liik:	räim <i>Clupea harengus</i>	Püügipiir- kond:	alarajoonid 30–31 (HER/30/31.)
Soome	96 321	Analüütiline TAC“.	
Rootsi	21 164		
Liit	117 485		
Lubatud kogupüük (TAC)	117 485		

B OSA

Määruse (EL) 2021/92 IA lisa muudetakse järgmiselt.

1) Tabel, milles on kilu ja seotud kaaspüügi püügi võimalused ICESi 3.a rajooni liidu vetes, asendatakse järgmisega:

„Liik:	kilu ja seotud kaaspüük <i>Sprattus sprattus</i>	Püügipiir- kond:	3.a (SPR/03A.)
Taani	13 086 ⁽¹⁾ ⁽²⁾	Analüütiline TAC	
Saksamaa	27 ⁽¹⁾ ⁽²⁾		
Rootsi	4 951 ⁽¹⁾ ⁽²⁾		
Liit	18 064 ⁽¹⁾ ⁽²⁾		
TAC	19 529 ⁽²⁾		

⁽¹⁾ Merlangi ja kilttursa kaaspüük võib moodustada kuni 5 % kvoodist (OTH/*03A.). Merlangi ja kilttursa kaaspüük, mis arvatakse kvoodist maha vastavalt sellele sättele, ja määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 15 lõike 8 kohaselt kvoodist maha arvestatav liikide kaaspüük ei tohi kokku ületada 9 % kvoodist.

⁽²⁾ Selle kvoodi alusel võib püüda ainult 1. juulist 2021 kuni 30. juunini 2022. Seda kvooti võib üle kanda Ühendkuningriigi ja liidu vetesse 2.a ja 4. püügipiirkonnas. Igast sellisest ülekandmisest tuleb aga eelnevalt komisjonile ja Ühendkuningriigile teatada.“

2) Tabel, milles on kilu ja seotud kaaspüügi püügi võimalused Ühendkuningriigi ja liidu vetes ICESi 4. alapiirkonnas ning Ühendkuningriigi vetes ICESi 2.a rajoonis asendatakse järgmisega:

„Liik:	kilu ja seotud kaaspüük <i>Sprattus sprattus</i>	Püügipiir- kond:	4. alapiirkonna Ühendkuningriigi ja liidu veed; 2.a rajooni Ühendkuningriigi veed (SPR/2AC4-C)
Belgia	993 ⁽¹⁾ ⁽²⁾	Analüütiline TAC	
Taani	78 553 ⁽¹⁾ ⁽²⁾		
Saksamaa	993 ⁽¹⁾ ⁽²⁾		
Prantsusmaa	993 ⁽¹⁾ ⁽²⁾		

Madalmaad	993	(¹) (²)
Rootsi	1 330	(¹) (²) (³)
Liit	83 855	(¹) (²)
Norra	0	(¹)
Fääri saared	0	(¹) (⁴)
Ühendkuningriik	3 331	(¹)
TAC	87 186	(¹)

(¹) Selle kvoodi alusel võib püüda ainult 1. juulist 2021 kuni 30. juunini 2022.

(²) Merlangi kaaspüük võib moodustada kuni 2 % kvoodist (OTH/*2AC4C). Merlangi kaaspüük, mis arvatakse kvoodist maha vastavalt käesolevale sättele, ja määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 15 lõike 8 kohaselt kvoodist maha arvestatav liikide kaaspüük ei tohi kokku ületada 9 % kvoodist.

(³) Sealhulgas tobiad.

(⁴) Võib sisaldada kuni 4 % heeringa kaaspüüki.“

3) Tabel, milles on esitatud euroopa anšoovise püügi võimalused ICESi 9. ja 10. alapiirkonnas ning CECAFi 34.1.1 liidu vetes, asendatakse järgmisega:

„Liik:	euroopa anšoovis <i>Engraulis encrasicolus</i>	Püügipiir- kond:	9 ja 10; CECAFi 34.1.1 liidu veed (ANE/9/3411)
Hispaania	2 747	(¹)	Ennetuslik TAC
Portugal	2 997	(¹)	
Liit	5 744	(¹)	
TAC	5 744	(¹)	

(¹) Selle kvoodi alusel võib püüda ainult 1. juulist 2021 kuni 30. septembrini 2021.“

C OSA

Määruse (EL) 2021/92 VI lisa punkt 6 asendatakse järgmisega:

„6. Hariliku tuuni kasvatamise ja nuumamise maksimaalne võimsus iga liikmesriigi kohta ning kalakasvandustesse viidava loodusest püütud hariliku tuuni maksimaalne kogus, mille iga liikmesriik võib eraldada oma kalakasvandustele Atlandi ookeani idaosas ja Vahemeres

Tabel A

Hariliku tuuni kasvatamise ja nuumamise maksimaalne võimsus		
	Kalakasvanduste arv	Tootmisvõimsus (tonnides)
Hispaania	10	11 852
Itaalia	13	9 564
Kreeka	2	2 100
Küpros	3	3 000
Horvaatia	7	7 880
Malta	6	14 511

Tabel B (1)

Kalakasvandusse viidava loodusest püütud hariliku tuuni maksimaalne kogus (tonnides)	
Hispaania	6 850
Itaalia	1 739,5
Kreeka	785
Küpros	2 195
Horvaatia	2 947
Malta	10 260,5
Portugal	350

(1) Portugali kasvatamisvõimsusest kaetakse 500 tonni tabelis A sätestatud liidu kasutamata kasvatamisvõimsusega.“

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2021/1070,**28. juuni 2021,****milles sätestatakse piiratud ajavahemikuks nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse tõrje erimeetmed****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrust (EL) 2016/429 loomataudide kohta, millega muudetakse teatavaid loomatervise valdkonna õigusakte või tunnistatakse need kehtetuks (loomatervise määrus), ⁽¹⁾ eriti selle artikli 71 lõiget 3,

ning arvestades järgmist:

- (1) Nodulaarse dermatiidi viiruse põhjustatud nodulaarse dermatiidi viiruse nakkus on veistel ja vesipühvlitel esinev siirutajatega leviv taud, mis võib põhjustada olulist majanduslikku kahju, vähendada piimaandi, põhjustada tugevat alatoitumust, püsivaid nahakahjustusi, mitmesuguseid tüsistusi ja kroonilist kuhtumust ning tuua endaga kaasa liikumis- või kaubanduskeelde. See on kantud Maailma Loomatervishoiu Organisatsiooni (OIE) teatamiskohustuslike taudide loetellu ⁽²⁾.
- (2) Määrusega (EL) 2016/429 on kehtestatud uus taudide ennetamise ja tõrje õigusraamistik. Nodulaarse dermatiidi viiruse nakkus on loetletud määruse (EL) 2016/429 II lisas ja sellepärast loetakse seda kõnealuse määruse kohaldamisel loetellu kantud taudiks ning selle suhtes kohaldatakse seal sätestatud taudiennetuse ja -tõrje eeskirju. Lisaks on nodulaarse dermatiidi viiruse nakkus loetletud A-, D- ja E-kategooria taudina komisjoni rakendusmääruse (EL) 2018/1882 ⁽³⁾ lisas.
- (3) Komisjoni delegeeritud määrusega (EL) 2020/687 ⁽⁴⁾ on täiendatud määruses (EL) 2016/429 sätestatud A-, B- ja C-kategooria taudide tõrje eeskirju, sealhulgas nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse tõrjemeetmeid. Määrust (EL) 2016/429, rakendusmäärust (EL) 2018/1882 ja delegeeritud määrust (EL) 2020/687 kohaldatakse alates 21. aprillist 2021.
- (4) Varem olid komisjoni rakendusotsuses (EL) 2016/2008 ⁽⁵⁾ sätestatud eeskirjad, mis käsitlesid loomatervishoiualaseid tõrjemeetmeid seoses nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse esinemisega nimetatud rakendusotsuse I lisas loetletud liikmesriikides või nende piirkondades, sealhulgas miinimumnõuded seoses nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse vastu vaksineerimise kavadega, mille liikmesriigid pidid esitama komisjonile heakskiitmiseks. Kõnealustesse loeteludesse kuuluvad Bulgaaria ja Kreeka. Rakendusotsuse (EL) 2016/2008 kohaldamine lõppes 20. aprillil 2021 ja kõnealuses rakendusotsuses sätestatud eeskirju peaksid asendama käesolevas määruses sätestatud eeskirjad.

⁽¹⁾ ELT L 84, 31.3.2016, lk 1.

⁽²⁾ OIE – 2021. aastal kehtivas loetellu kantud taudid, nakkused ja infestatsioonid. OIE – maismaaloomade tervise koodeks, 28. väljaanne, 2019, ISBN 978-92-95108-85-1 (<https://www.oie.int/en/animal-health-in-the-world/oie-listed-diseases-2021/>).

⁽³⁾ Komisjoni 3. detsembri 2018. aasta rakendusmäärus (EL) 2018/1882, milles käsitletakse loetellu kantud taudide kategooriate suhtes teatavate taudiennetuse ja -tõrje eeskirjade kohaldamist ning millega kehtestatakse nimekiri liikidest ja liigirühmadest, mis kujutavad endast arvestatavat riski kõnealuste loetellu kantud taudide levimisel (ELT L 308, 4.12.2018, lk 21).

⁽⁴⁾ Komisjoni 17. detsembri 2019. aasta delegeeritud määrus (EL) 2020/687, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/429 seoses teatavate loetellu kantud taudide ennetamise ja tõrje eeskirjadega (ELT L 174, 3.6.2020, lk 64).

⁽⁵⁾ Komisjoni 15. novembri 2016. aasta rakendusotsus (EL) 2016/2008 loomatervishoiualaste tõrjemeetmete kohta seoses nodulaarse dermatiidiga teatavates liikmesriikides (ELT L 310, 17.11.2016, lk 51).

- (5) Alates 2017. aastast ei ole Euroopas teatatud nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse puhangutest, kuid seda taudi esineb endiselt Türgis Anatooolias ja Venemaal, samuti Ida-Aasias Bangladeshis, Hiinas ja Indias. Seetõttu kujutab selle taudi levik endast potentsiaalset riski liidu põllumajandussektorile.
- (6) Peale Bulgaaria ja Kreeka on Horvaatia ja märkimisväärne arv naabruses asuvaid kolmandaid riike, nagu Bosnia ja Hertsegoviina, Kosovo ⁽⁶⁾, Montenegro, Põhja-Makedoonia, Serbia ja Türgi teatanud komisjonile, et nende tauditõrjepoliitika hõlmab nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse vastu vaktsineerimist. Enamik neist kolmandatest riikidest on nüüd vaktsineerimise peatanud ja jätkavad seiremeetmete rakendamist.
- (7) Epidemioloogiline olukord Ida-Euroopas ja naaberpiirkondades laseb arvata, et suure riskiga piirkondades, kus vaktsineerimine nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse vastu on lõppenud, võib siiski esineda teatav taudi taassissetoomise või -levimise risk.
- (8) Lähtuvalt olemasolevast ajakohasest epidemioloogilisest teabest ning nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse seire ja selle taudi vastu vaktsineerimise tulemustest on asjakohane, et nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse vastu vaktsineerimine jätkuvalt vähemalt Bulgaaria ja Kreeka suure riskiga piirkondades. Lisaks tuleks kõikides liikmesriikides või nende osades, kus vaktsineerimist kõnealuse taudi vastu on vähendatud või see on täielikult lõpetatud, jätkata nii aktiivset kui ka passiivset süstemaatilist seiret.
- (9) Vastavalt 30. jaanuaril 2020 heaks kiidetud Euroopa Toiduohutusameti (EFSA) teaduslikule aruandele nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse kohta ⁽⁷⁾ (edaspidi „EFSA aruanne“) tuleks nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse edasise Kagu-Euroopasse levimise riski vähendamiseks kasutada homologset vaktsiini. Pärast vaktsineerimise lõpetamist on selle taudi taaslevimise puhuks vaja kasvõi piirkonna tasandil hädaolukorra lahendamise kava ja vaktsiinivarude loomist, et võimaldada alustada kiiresti erakorralise vaktsineerimisega.
- (10) Määruses (EL) 2016/429 sätestatud üldised tauditõrjemeetmed ja delegeeritud määruses (EL) 2020/687 sätestatud täiendavad eeskirjad ei hõlma kõiki vajalikke nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse vastase vaktsineerimise aspekte. Seepärast on asjakohane sätestada käesolevas määruses liidu tasandil ühtsed rakenduseeskirjad, mis hõlmavad piiratud ajavahemikuks kehtestatavaid tauditõrje erimeetmeid lähtuvalt selle taudiga seotud epidemioloogilisele olukorrale vastavatest tingimustest liidus ja naabruses asuvates kolmandates riikides. Käesolevas määruses sätestatud tõrjemeetmete puhul tuleks arvesse võtta rakendusotsuse (EL) 2016/2008 kohaldamisel saadud kogemusi ning OIE maismaaloomade tervise koodeksi (edaspidi „OIE koodeks“) ⁽⁸⁾ peatükis 11.9 „Nodulaarse dermatiidi viiruse nakkus“ sätestatud rahvusvahelisi standardeid.
- (11) Käesolevas määruses sätestatud eeskirjadega tuleks ette näha piirkondadeks jaotamise lähenemisviisi ja seda tuleks kohaldada koos delegeeritud määruses (EL) 2020/687 sätestatud tauditõrjemeetmetega. Lisaks tuleks käesolevas määruses loetleda liikmesriikide piirangutsoonid, kus viiakse ellu profülaktilise vaktsineerimise kava nõrgestatud elusvaktsiiniga ja kus ei esine nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse puhanguid (I taseme piirangutsoon), ning piirkonnad, kus esineb nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse puhanguid (II taseme piirangutsoon). I või II taseme piirangutsooni kuuluvad piirkonnad tuleks loetleda käesoleva määruse I lisas ning seejuures tuleks arvesse võtta kõnealusest taudist mõjutatud liikmesriikide pädevate asutuste esitatud teavet.
- (12) Vaktsineeritud veised ja nende saadused võivad kujutada endast nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse leviku riski. Seepärast tuleks käesolevas määruses sätestada teatavad keelud ja eritingimused käesoleva määruse I lisas loetletud piirangutsoonidest pärit veiste või mitmesuguste toodete saadetiste liikumisele. Tarbetute kaubandushäirete ärahoidmiseks tuleks sätestada ka nende keeldudega seotud teatavad erandid ja eritingimused. Nende erandite ja eritingimuste puhul tuleks arvesse võtta ka OIE koodeksi põhimõtteid, mis on seotud nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse riski vähendamise meetmetega, ning määruses (EL) 2016/429 ja delegeeritud määruses (EL) 2020/687 sätestatud taudiennetuse ja -tõrje eeskirju.

⁽⁶⁾ Kõnealune nimetus ei piira seisukohti staatuse suhtes ning on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1244/1999 ja Rahvusvahelise Kohtu arvamusega Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni kohta.

⁽⁷⁾ EFSA Journal (2020); 18 (2): 6010.

⁽⁸⁾ OIE – maismaaloomade tervise koodeks (2019). OIE – maismaaloomade tervise koodeks, 28.väljaanne, 2019, ISBN 978-92-95108-85-1 (www.oie.int/en/standard-setting/terrestrial-code/access-online/).

- (13) Nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse levimise riski tase on eri kaupade puhul erinev. Nagu on märgitud EFSA aruandes, on kokkupuute ja selle tagajärgedega seotud riskitase elusveiste ning nakatunud veistelt pärit sperma ja toornaaha liikumisel suurem kui muude veistelt saadud toodete, näiteks piima ja piimatoodete, töödeldud naha ning värskel liha, lihavalmististe ja lihatoodete liikumisel. Samas ei ole teaduslikud ja katseandmed nende rolli kohta nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse edasikandumisel veel piisavad. Nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse edasikandumist veiste sperma, munarakkude ja embrüote kaudu ei saa välistada. Piim ja piimatooted ning ternespiim võivad kujutada endast nodulaarse dermatiidi viiruse levimise riski üksnes juhul, kui need on ette nähtud söötmiseks vastuvõtliku liigi loomadele.
- (14) Seepärast tuleks EFSA aruande ja OIE kõige uuemate asjakohaste standardite ja soovitude alusel kehtestada nende toodete suhtes teatavad kaitsemeetmed.
- (15) Kui on võetud riskimaandamismeetmed, kujutab koheseks tapmiseks ette nähtud loomade saadetiste vedu endast üldjuhul väiksemat taudide leviku riski kui loomade muud laadi liikumine. Seepärast on asjakohane lubada liikmesriikidel erandjuhul teha käesolevas määruses sätestatud teatavatest keeldudest erandeid, et võimaldada vedada I või II taseme piirangutsoonis peetavate koheseks tapmiseks ette nähtud veiste saadetiisi tapamajja, mis asub samas liikmesriigis väljaspool I ja II taseme piirangutsoone.
- (16) Erandid teatavate veiste saadetiste veoks I või II taseme piirangutsoonist teise liikmesriigi samasuguse taudistaatusega I või II taseme piirangutsooni on põhjendatud, kui kohaldatakse riskimaandamise erimeetmeid. Selleks tuleb kehtestada päritolu-, läbitava ja sihtliikmesriigi pädevate asutuste range järelevalve all toimuva ohutu veo kord.
- (17) Määruse (EL) 2016/429 artikliga 143 on ette nähtud, et loomade, sealhulgas veiste vedamisel peab nendega kaasas olema loomatervise sertifikaat. Kui liidusiseseks veoks ette nähtud veisesaadetiste suhtes kohaldatakse erandeid selliste veiste I või II taseme piirangutsoonist väljaveo keelust, tuleks asjaomases loomatervise sertifikaadis viidata käesolevale määrusele, tagamaks, et sertifikaadis esitatakse nõuetekohane ja täpne loomaterviseteeve.
- (18) Juhtudel, mille jaoks on käesoleva määrusega ette nähtud erandid I või II taseme piirangutsoonist loomse paljundusmaterjali väljaveo keelust, tuleks asjaomase saadetiisega kaasas olevas loomatervise sertifikaadis viidata käesolevale määrusele, et tagada nõuetekohase ja täpse terviseteebe esitamine kooskõlas käesoleva määrusega ja komisjoni delegeeritud määrusega (EL) 2020/686 (*).
- (19) Veiste ja nendelt saadud loomsete kõrvalsaaduste veol I ja II taseme piirangutsoonidest tuleks järgida loomade heaolu ja bioturvalisuse meetmeid, et hoida ära nodulaarse dermatiidi viiruse levimist.
- (20) Delegeeritud määrust (EL) 2020/687 hakati kohaldama alates 21. aprillist 2021. Seega peaks käesolev määrus õiguskindluse huvides jõustuma võimalikult kiiresti.
- (21) Käesolevat määrust tuleks kohaldada kuni 21. aprillini 2023; seejuures on võetud arvesse liidu kogemusi nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse tõrjel, selle taudiga seotud praegust epidemioloogilist olukorda liikmesriikides ja naabruses asuvates kolmandates riikides ning kõiki määruse (EL) 2016/429 artikli 47 kohaselt sätestatavaid tulevasei vaksineerimiseeskirju.
- (22) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas alalise taimel-, loomel-, toidul- ja söödakomitee arvamusega,

(*) Komisjoni 17. detsembri 2019. aasta delegeeritud määrus (EL) 2020/686, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/429 seoses loomse paljundusmaterjali ettevõtete heakskiitmise ning teatavate peetavate maismaaloomade paljundusmaterjali liidusisesel liikumisel jälgitavus- ja loomatervisenõuetega (ELT L 174, 3.6.2020, lk 1).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

ÜLDEESKIRJAD

Artikkel 1

Reguleerimise ja kohaldamisala

Käesolevas määruses sätestatakse nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse tõrje erimeetmed, mida liikmesriigid peavad kohaldama piiratud ajavahemiku jooksul oma territooriumi nendes piirkondades, kus:

- a) kõnealuse taudi puhang on kinnitust leidnud;
- b) kõnealuse taudi puhang ei ole kinnitust leidnud, kuid kus nad on otsustanud korraldada vaktsineerimise selle taudi vastu vastavalt käesolevas määruses sätestatud eeskirjadele.

Käesolevas määruses sätestatud tauditõrje erimeetmeid kohaldatakse veiste ja nende kõrvalsaaduste ja paljundusmaterjali suhtes ning need täiendavad tauditõrjemeetmeid, mida kohaldatakse kaitse- ja järelevalvetsoonides ja täiendavates piirangutsoonides ning mille on nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse puhangu tõttu kehtestanud liikmesriigi pädev asutus kooskõlas delegeeritud määruse (EL) 2020/687 artikli 21 lõikega 1.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse delegeeritud määruses (EL) 2020/687 sätestatud mõisteid.

Lisaks kasutatakse järgmisi mõisteid.

- 1) „Veis“ – perekonda *Bison*, *Bos* (sh alamperekonda *Bos*, *Bibos*, *Novibos*, *Poephagus*) või *Bubalus* (sh alamperekonda *Anoa*) kuuluv kabiloom või nende perekondade liikide ristamisel saadud järglane.
- 2) „I taseme piirangutsoon“ – liikmesriigi territooriumi geograafiliselt täpselt piiritletud osa:
  - a) mis asub väljaspool piirkonda, kus on kinnitust leidnud nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse puhang;
  - b) kus vaktsineeritakse nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse vastu vastavalt artikli 3 lõikele 2;
  - c) mis on või ei ole loetletud I lisa I osas;
  - d) mille suhtes kohaldatakse artiklites 3–6 sätestatud tauditõrje erieeskirju.
- 3) „II taseme piirangutsoon“ – liikmesriigi territooriumi geograafiliselt täpselt piiritletud osa:
  - a) mis hõlmab piirkonda, kus on kinnitust leidnud nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse puhang;
  - b) kus vaktsineeritakse nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse vastu vastavalt artikli 3 lõikele 1;
  - c) mis on või ei ole loetletud I lisa II osas;
  - d) mille suhtes kohaldatakse artiklites 3–6 sätestatud tauditõrje erieeskirju.

II PEATÜKK

NODULAARSE DERMATIIDI VIIRUSE NAKKUSE VASTASED TAUDITÕRJE ERIMEETMED

1. JAGU

Piirangutsoonide kehtestamine ja vaksineerimine nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse vastu

Artikkel 3

I ja II taseme piirangutsoonide kehtestamine

1. Kui veistel esineva nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse puhang leiab kinnitust, teeb pädev asutus järgmist:
  - a) kehtestab II taseme piirangutsooni:
    - i) mis hõlmab vähemalt neid piirkondi, mis kuuluvad kaitse- ja järelevalvetsoonidesse ja täiendavatesse piirangutsoonidesse, mis on kehtestatud pärast kõnealuse taudi esinemise kinnitamist kooskõlas delegeeritud määruse (EL) 2020/687 artikliga 21;
    - ii) kooskõlas määruse (EL) 2016/429 artikli 64 lõikes 1 sätestatud nõuetega;
  - b) rakendab punktis a osutatud II taseme piirangutsoonis vaksineerimist järgmiselt:
    - i) kooskõlas II lisa sätestatud vaksineerimiskavade eeskirjadega;
    - ii) pädeva asutuse kontrolli all;
    - iii) seades prioriteediks homoloogsete nõrgestatud elusvaktsiinide kasutamise;
    - iv) vaksineerides vastavalt tootja juhistele kõiki vaksineerimistsoonis peetavaid veiseid ja nende järglasi, sõltumata nende soost, vanusest ning tiinus- või tootmisstaatusast.

Kui nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse üksikpuhang peetavatel veistel on kinnitust leidnud liikmesriigi piirkonnas, kus kõnealust taudi enne seda puhangut ei esinenud ja kus delegeeritud määruse (EL) 2020/687 kohaselt võetud meetmed osutuvad taudi leviku kontrolli all hoidmisel tõhusaks, võib pädev asutus otsustada II taseme piirangutsooni mitte kehtestada.

2. Pädev asutus võib taudi leviku ärahoidmiseks kehtestada kooskõlas määruse (EL) 2016/429 artikli 64 lõikes 1 sätestatud nõuetega I taseme piirangutsooni piirkondades, kus nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse puhangu esinemine ei ole kinnitust leidnud. Kõnealuses I taseme piirangutsoonis viib pädev asutus läbi selle taudi vastase vaksineerimise kooskõlas käesoleva artikli lõike 1 punktiga b.

3. Sellise liikmesriigi pädev asutus, kus tehakse nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse vastast vaksineerimist, esitab enne vaksineerimise alustamist ja lõike 1 punkti b alapunktis i osutatud vaksineerimiskava rakendamist komisjonile ja teistele liikmesriikidele käesoleva määruse II lisa III osas loetletud teabe.

Artikkel 4

Liikumise keelamine I ja II taseme piirangutsoonides

1. Pädev asutus keelab järgmiste saadetiste liikumise II taseme piirangutsoonis:
  - a) veised;
  - b) veiste paljundusmaterjal;
  - c) veiste töötlemata kõrvalsaadused, sh piim, ternespiim ning piima- ja ternespiimatooted, mis on ette nähtud loomadele söötmiseks.

2. Pädev asutus keelab järgmiste saadetiste liikumise I taseme piirangutsoonis:
  - a) veised;
  - b) veiste paljundusmaterjal;
  - c) veiste töötlemata kõrvalsaadused, v.a piim, ternespiim ning piima- ja ternespiimatooted, mis on ette nähtud loomadele söötmiseks.

3. Erandina lõigetes 1 ja 2 sätestatud keeldudest võib pädev asutus lubada III peatükis sätestatud liikumist vastavalt seal sätestatud tingimustele.

2. JAGU

I ja II taseme piirangutsoonide lisamine I liasse

Artikkel 5

II taseme piirangutsooni lisamine I lisa II osasse

Kui I lisa II osasse lisatakse epidemioloogilistel põhjustel liikmesriigi piirkond, mis on täielikult või osaliselt hõlmatud artikli 3 lõike 1 kohaselt kehtestatud II taseme piirangutsooniga, teeb pädev asutus viivitamata järgmist:

- a) kohandab esialgse II taseme piirangutsooni piire, tagamaks, et see on vastavuses kõnealuses lisas kirjeldatud II taseme piirangutsooniga;
- b) laiendab artikli 3 lõike 1 punktis b sätestatud vaktsineerimist ja artikli 4 lõikes 1 sätestatud keelde kõnealuses lisas kirjeldatud II taseme piirangutsoonile.

Artikkel 6

I taseme piirangutsooni lisamine I lisa I osasse

1. Kui kooskõlas määruse (EL) 2016/429 artikli 64 lõikes 1 sätestatud nõuetega lisatakse käesoleva määruse I lisa I osasse epidemioloogilistel põhjustel liikmesriigi piirkond, kus nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse puhangu esinemine ei ole kinnitust leidnud, teeb pädev asutus järgmist:

- a) viib kõnealuses lisas kirjeldatud I taseme piirangutsoonis läbi vaktsineerimise vastavalt artikli 3 lõike 1 punktile b;
- b) rakendab kõnealuses lisas kirjeldatud I taseme piirangutsoonis artikli 4 lõikes 2 sätestatud keelde.

2. Kui pädev asutus otsustab vastavalt artikli 3 lõikele 2 kehtestada I taseme piirangutsooni, lisatakse kõnealune piirangutsoon I lisa I osasse.

III PEATÜKK

TINGIMUSED VEOKS PIIRKONDADES, KUS KOHALDATAKSE NODULAARSE DERMATIIDI VIIRUSE NAKKUSE TÕRJE ERIMEETMEID, JA VÄLJAPOOLE NEID PIIRKONDI

1. JAGU

Erandid I ja II taseme piirangutsoonidest veiste saadetiste väljaveo keelust

Artikkel 7

Erandid I taseme piirangutsoonist veiste saadetiste väljaveo keelust

Erandina artikli 4 lõike 2 punktis a sätestatud keelust võib pädev asutus lubada veiste saadetiste väljavedu I taseme piirangutsoonis asuvatest ettevõtetest:

- a) sama või teise liikmesriigi I või II taseme piirangutsooni, eeldusel et kõik järgmised tingimused on täidetud:
  - i) saadetises olevad veised peavad olema vaktsineeritud nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse vastu vähemalt 28 päeva enne lähetamiskuupäeva ja vastavalt vaktsiinitootja juhenditele kestab neil sel kuupäeval veel immuunsusperiood;
  - ii) kõik teised saadetises olevate veistega samas päritoluettevõttes peetavad veised peavad olema vaktsineeritud nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse vastu vähemalt 28 päeva enne lähetamiskuupäeva ja vastavalt vaktsiinitootja juhenditele kestab neil sel kuupäeval veel immuunsusperiood või neil kestab lähetamise kuupäeval veel eelmisest vaktsineerimisest või emaloomalt saadud immuunsuse periood;
  - iii) saadetises olevaid veiseid peab olema peetud päritoluettevõttes sünnist saadik või vähemalt 28 päeva järjest enne lähetamiskuupäeva ning
  - iv) pädev asutus teeb
    - kõigi selliste saadetiste päritoluettevõttes peetavate veiste, sh saadetistes olevate veiste kliinilise läbivaatuse, mille tulemused on soodsad;
    - vajaduse korral selliste saadetiste päritoluettevõttes peetavate veiste, sh saadetistes olevate veiste laboriuuringud, mille tulemused on soodsad;
- b) mis tahes sihtkohta samas liikmesriigis või teises liikmesriigis, sh väljaspool piirangutsoone asuvasse piirkonda, muusse I taseme piirangutsooni või II taseme piirangutsooni, kui lisaks käesoleva artikli punkti a alapunktides ii, iii ja iv sätestatud tingimustele on täidetud kõik järgmised tingimused:
  - i) saadetises olevad veised peavad olema vaktsineeritud nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse vastu vähemalt 60 päeva enne lähetamiskuupäeva ja vastavalt vaktsiinitootja juhenditele kestab neil lähetamiskuupäeval veel immuunsusperiood;
  - ii) vähemalt 20 km ulatuses selliste saadetiste päritoluettevõttest ei ole vähemalt kolme kuu jooksul enne lähetamiskuupäeva esinenud nodulaarse dermatiidi viiruse nakkust ning
  - iii) kõik saadetise päritoluettevõttest 50 km ulatuses peetavad veised peavad olema vaktsineeritud või taasvaktsineeritud nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse vastu vähemalt 60 päeva enne lähetamiskuupäeva ja vastavalt vaktsiinitootja juhenditele kestab neil sel kuupäeval veel immuunsusperiood või neil kestab emaloomalt saadud immuunsuse periood;

- c) mis tahes sihtkohta teises liikmesriigis või kolmanda riigi territooriumil, sh väljaspool piirangutsoone asuvasse piirkonda, muusse I taseme piirangutsooni või II taseme piirangutsooni, kui lisaks käesoleva artikli punktis a sätestatud tingimustele on täidetud järgmised tingimused:
- i) loomad peavad enne lähetamiskuupäeva vastama kõigile loomatervise tagatistele, mis põhinevad nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse leviku vastaste meetmete sellise riskihindamise soodsatel tulemustel, mida nõuab päritoluliikmesriigi pädev asutus ja mille on heaks kiitnud sihtliikmesriigi ja läbitava liikmesriigi pädevad asutused;
  - ii) vähemalt 20 km ulatuses selliste saadetiste päritoluettevõttest ei tohi vähemalt kolme kuu jooksul enne lähetamiskuupäeva olla esinenud nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse kinnitatud puhanguid ning
  - iii) kõik saadetise päritoluettevõttest 50 km ulatuses peetavad veised peavad olema vaksineeritud või taasvaksineeritud nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse vastu vähemalt 60 päeva enne lähetamiskuupäeva ja vastavalt vaktsiinitootja juhenditele kestab neil sel kuupäeval veel immuunsusperiood või neil kestab emaloomalt saadud immuunsuse periood.

Artikkel 8

Erandid II taseme piirangutsoonist veiste saadetiste väljaveo keelust

Erandina artikli 4 lõike 1 punktis a sätestatud keelust võib pädev asutus lubada veiste saadetiste väljavedu II taseme piirangutsoonis asuvatest ettevõtetest:

- a) mis tahes sihtkohta samas liikmesriigis või teises liikmesriigis, sh väljaspool piirangutsoone asuvasse piirkonda, I taseme piirangutsooni või muusse II taseme piirangutsooni, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:
  - i) saadetises olevad veised peavad enne lähetamiskuupäeva vastama kõigile loomatervise tagatistele, mis põhinevad nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse leviku vastaste meetmete sellise riskihindamise soodsatel tulemustel, mida nõuab päritoluliikmesriigi pädev asutus ja mille on heaks kiitnud sihtliikmesriigi ja läbitava liikmesriigi pädevad asutused;
  - ii) saadetises olevad veised peavad olema vaksineeritud nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse vastu vähemalt 28 päeva enne lähetamiskuupäeva ja vastavalt vaktsiinitootja juhenditele kestab neil sel kuupäeval veel immuunsusperiood;
  - iii) kõik teised saadetises olevate veistega samas päritoluettevõttes peetavad veised peavad olema vaksineeritud nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse vastu vähemalt 28 päeva enne lähetamiskuupäeva ja vastavalt vaktsiinitootja juhenditele kestab neil sel kuupäeval veel immuunsusperiood või neil kestab sel kuupäeval veel eelmisest vaktsineerimisest või emaloomalt saadud immuunsuse periood;
  - iv) pädev asutus teeb
    - kõigi selliste saadetiste päritoluettevõttes peetavate veiste, sh saadetistes olevate veiste kliinilise läbivaatuse, mille tulemused on soodsad;
    - vajaduse korral selliste saadetiste päritoluettevõttes peetavate veiste, sh saadetistes olevate veiste laboriuuringud, mille tulemused on soodsad;
  - v) veised peavad olema sünnist saadik või vähemalt 28 päeva vältel enne lähetamiskuupäeva viibinud ettevõttes, millest vähemalt 20 km raadiuses ei ole kolme kuu jooksul enne lähetamiskuupäeva esinenud nodulaarse dermatiidi viiruse nakkust;

- vi) kooskõlas II lisas sätestatud vaktsineerimiskavade eeskirjadega peavad kõik saadetise päritoluettevõttest 50 km ulatuses peetavad veised olema vaktsineeritud või taasvaktsineeritud nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse vastu vähemalt 60 päeva enne lähetamiskuupäeva ja vastavalt vaktsiinitootja juhenditele kestab neil veel immuunsusperiood või neil kestab emaloomalt saadud immuunsuse periood;
- b) mis tahes sihtkohta, mis asub sama liikmesriigi muus II taseme piirangutsoonis, eeldusel et kõik järgmised tingimused on täidetud:
- i) kõik teised saadetise päritoluettevõttest peetavad veised peavad olema vaktsineeritud nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse vastu vähemalt 28 päeva enne lähetamiskuupäeva ja vastavalt vaktsiinitootja juhenditele kestab neil sel kuupäeval veel immuunsusperiood või neil kestab sel kuupäeval veel eelmisest vaktsineerimisest või emaloomalt saadud immuunsuse periood ning
- ii) veised peavad olema vaktsineeritud nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse vastu vähemalt 28 päeva enne lähetamiskuupäeva ja vastavalt vaktsiinitootja juhenditele kestab neil sel kuupäeval veel immuunsusperiood või nad on alla nelja kuu vanused vaktsineerimata järglased, kes on sündinud emasloomadest, keda oli vaktsineeritud vähemalt 28 päeva enne poegimist, mille kuupäev jäi vastavalt tootja juhenditele immuunsusperioodi sisse, ning neid võib viia muusse ettevõttesse.

Artikkel 9

Eritingimused I või II taseme piirangutsoonist sama liikmesriigi territooriumil väljaspool neid tsoone asuvasse tapamajja koheseks tapmiseks saadetavate veiste vedamise lubamiseks

Erandina käesoleva määruse artikli 4 lõike 2 punktis a ja lõike 1 punktis a sätestatud keeldudest võib liikmesriigi pädev asutus lubada veiste saadetiste vedamist I või II taseme piirangutsoonist sama liikmesriigi territooriumil väljaspool neid tsoone asuvasse tapamajja, kui veiseid veetakse koheseks tapmiseks delegeeritud määruse (EL) 2020/687 artikli 28 lõigetes 2–5 ja 7 sätestatud üldtingimuste kohaselt.

Artikkel 10

Erandid I ja II taseme piirangutsoonidest veiste sperma, munarakkude ja embrüote saadetiste väljaveo keelust

1. Erandina artikli 4 lõike 2 punktis b sätestatud keelust võib liikmesriigi pädev asutus lubada veiste sperma, munarakkude ja embrüote saadetiste väljavedu I taseme piirangutsoonis asuvatest loomse paljundusmaterjaliga tegelevatest heakskiidetud ettevõtetest või muudest ettevõtetest:

- a) sama liikmesriigi I või II taseme piirangutsooni, eeldusel et kõik järgmised tingimused on täidetud:
- i) doonorloomad olid
- vastavalt kasutatava vaktsiini tootja juhistele nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse vastu vaktsineeritud ja taasvaktsineeritud ning vaktsiini manustati esimest korda vähemalt 60 päeva enne sperma, munarakkude või embrüote kogumist või
  - neile oli tehtud sperma puhul kogumispäeval ja vähemalt 28 päeva pärast kogumisperioodi või embrüote või munarakkude puhul kogumispäeval seroloogiline test nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse vastaste spetsiifiliste antikehade tuvastamiseks ja saadud negatiivsed tulemused;
- ii) doonorloomi on peetud 60 päeva jooksul enne sperma, munarakkude või embrüote kogumise kuupäeva seemendusjaamas või muus asjakohases ettevõttes, millest vähemalt 20 km raadiuses ei ole kolme kuu jooksul enne sperma, munarakkude või embrüote kogumise kuupäeva esinenud nodulaarse dermatiidi viiruse nakkust;

- iii) doonorloomi on 28 päeva enne kogumise kuupäeva ja terve kogumisperioodi vältel kliiniliselt kontrollitud ning neil ei ole täheldatud ühtki nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse kliinilist sümptomit;
- b) teise liikmesriigi I või II taseme piirangutsoonis asuvasse sihtkohta, kui lisaks punktis a sätestatud tingimustele on täidetud kõik järgmised tingimused:
  - i) doonorloomi on vereproovide põhjal, mis on võetud sperma, munarakkude või embrüote kogumise perioodi alguses ja seejärel vähemalt iga 14 päeva järel sperma kogumise perioodil või munarakkude või embrüote kogumise päeval, testitud polümeraasi ahelreaktsiooni (PCR) abil nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse suhtes ja saadud negatiivsed tulemused;
  - ii) spermat on PCRi abil nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse suhtes kontrollitud ja saadud negatiivsed tulemused;
- c) samas või teises liikmesriigis või I taseme piirangutsooni puhul kolmandas riigis asuvasse sihtkohta, eeldusel et lisaks punktis a sätestatud tingimustele vastavad doonorloomad enne sperma, munarakkude või embrüote lähetamist muudele asjakohastele loomatervise tagatistele, mis põhinevad sellise lähetamise mõju ja nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse leviku vastaste meetmete riskihindamise soodsatel tulemustel, mida nõuab päritoluettevõtte liikmesriigi pädev asutus ja mille on heaks kiitnud läbitava ja sihtkohta liikmesriigi pädevad asutused.

2. Erandina artikli 4 lõike 1 punktis b sätestatud keelust võib pädev asutus lubada veiste sperma, munarakkude ja embrüote saadetiste väljavedu II taseme piirangutsoonis asuvatest loomse paljundusmaterjaliga tegelevatest heakskiidetud ettevõtetest või muudest ettevõtetest sihtkohta, mis asub sama liikmesriigi muus II taseme piirangutsoonis.

Artikkel 11

Erandid I taseme piirangutsoonist veiste töötlemata kõrvalsaaduste väljaveo keelust

Erandina artikli 4 lõike 2 punktis c sätestatud keelust võib pädev asutus lubada veiste töötlemata kõrvalsaaduste väljavedu I taseme piirangutsoonis asuvatest ettevõtetest:

- a) samas liikmesriigis asuvasse sihtkohta või teise liikmesriigi I või II piirangutsoonis asuvasse sihtkohta;
- b) nahkade saadetiste puhul sama või teise liikmesriigi või kolmanda riigi mis tahes piirkonnas asuvasse sihtkohta, eeldusel et täidetud on üks järgmistest tingimustest:
  - i) töödeldud nahad on läbinud ühe komisjoni määruse (EL) nr 142/2011 ⁽¹⁰⁾ I lisa punkti 28 alapunktides b–e osutatud töötlustest või
  - ii) töödeldud nahad on läbinud ühe Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 853/2004 ⁽¹¹⁾ III lisa XIV jao I peatüki punkti 4 alapunkti b alapunktis ii sätestatud töötlustest ning nende puhul on võetud kõik ettevaatusabinõud, et hoida ära haigusetekitajatega taassaastumist pärast töötlemist.

⁽¹⁰⁾ Komisjoni 25. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 142/2011, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1069/2009, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimitoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete tervise-eeskirjad, ja nõukogu direktiivi 97/78/EÜ seoses teatavate selle direktiivi alusel piiril toimuvast veterinaarkontrollist vabastatud proovide ja näidistega (ELT L 54, 26.2.2011, lk 1).

⁽¹¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 853/2004, millega sätestatakse loomset päritolu toidu hügieeni erieeskirjad (ELT L 139, 30.4.2004, lk 55).

*Artikkel 12***Erand II taseme piirangutsoonist veiste töötlemata kõrvalsaaduste saadetiste väljaveo keelust**

Erandina artikli 4 lõike 1 punktis c sätestatud keelust võib liikmesriigi pädev asutus lubada veiste töötlemata kõrvalsaaduste saadetiste väljavedu II taseme piirangutsoonis asuvatest ettevõtetest:

- a) muude töötlemata loomsete kõrvalsaaduste kui nahkade puhul samas liikmesriigis asuvasse sihtkohta või teise liikmesriigi I või II taseme piirangutsoonis asuvasse sihtkohta, eeldusel et töötlemata loomsed kõrvalsaadused lähetatakse pädevate asutuste ametliku järelevalve all töötlemiseks või kõrvaldamiseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1069/2009 ⁽¹²⁾ artikli 24 kohaselt tunnustatud ettevõttesse;
- b) veisenahkade puhul:
  - i) sama või teise liikmesriigi II taseme piirangutsoonis asuvasse sihtkohta, eeldusel et tegemist on inimtoiduks ettenähtud töötlemata toornahkadega või töötlemata nahkadega, mis lähetatakse pädevate asutuste ametliku järelevalve all töötlemiseks või kõrvaldamiseks tunnustatud ettevõttesse;
  - ii) samas või teises liikmesriigis asuvasse sihtkohta, eelduselt et artikli 11 punktis b sätestatud tingimused on täidetud;
- c) ternespiima, piima ja piimatoodete puhul sama või teise liikmesriigi mis tahes piirkonnas asuvasse sihtkohta, eeldusel et need on läbinud määruse (EL) 2020/687 VII lisas sätestatud nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse riski maandava töötamise.

*2. JAGU****Ettevõtjate kohustused seoses loomatervise sertifikaatidega****Artikkel 13***Ettevõtjate kohustused seoses loomatervise sertifikaatidega, mis on vajalikud I või II taseme piirangutsoonist pärit veiste saadetiste veoks väljaspool neid tsoone**

Ettevõtjad veavad I või II taseme piirangutsoonist pärit veiste saadetisi väljaspool neid tsoone asjaomase liikmesriigi piires või teise liikmesriiki käesoleva määruse artiklites 7, 8 ja 9 käsitletud juhtudel vaid siis, kui veetavate loomadega on kaasas määruse (EL) 2020/688 ⁽¹³⁾ artikliga 73 ette nähtud loomatervise sertifikaat, mis sisaldab vähemalt üht järgmistest kinnitustest selle kohta, et käesolevas määruses sätestatud nõuded on täidetud:

- a) „Veised, kes on pärit I taseme piirangutsoonist ja kelle puhul on järgitud komisjoni rakendusmääruse (EL) 2021/1070 artiklis 7 sätestatud nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse tõrje erimeetmeid.“;
- b) „Veised, kes on pärit II taseme piirangutsoonist ja kelle puhul on järgitud komisjoni rakendusmääruse (EL) 2021/1070 artiklis 8 sätestatud nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse tõrje erimeetmeid.“;
- c) „Veised, kes on pärit I või II taseme piirangutsoonist ja kelle puhul on järgitud komisjoni rakendusmääruse (EL) 2021/1070 artiklis 9 sätestatud nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse tõrje erimeetmeid.“

⁽¹²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1069/2009, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete tervise-eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1774/2002 (loomsete kõrvalsaaduste määrus) (ELT L 300, 14.11.2009, lk 1).

⁽¹³⁾ Komisjoni 17. detsembri 2019. aasta delegeeritud määrus (EL) 2020/688, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/429 seoses maismaaloomade ja haudemunade liidusisest liikumist käsitlevate loomatervisenõuetega (ELT L 174, 3.6.2020, lk 140).

Kui tegemist on käesoleva artikli esimeses lõigus osutatud saadetiste veoga sama liikmesriigi piires, võib pädev asutus otsustada, et määruse (EL) 2016/429 artikli 143 lõike 2 teise lõigu kohaselt ei ole loomatervise sertifikaadi väljaandmine vajalik.

Artikkel 14

Ettevõtjate kohustused seoses loomatervise sertifikaatidega, mis on vajalikud I või II taseme piirangutsoonis asuvatest ettevõtetest pärit veistelt saadud paljundusmaterjali saadetiste veoks väljaspool neid tsoone

Ettevõtjad veavad I või II taseme piirangutsoonist pärit veistelt saadud paljundusmaterjali saadetisi väljaspool neid tsoone asjaomase liikmesriigi piires või teise liikmesriiki kooskõlas käesoleva määruse artikliga 10 vaid siis, kui nende saadetistega on kaasas määruse (EL) 2016/429 artikli 161 lõikega 4 ette nähtud loomatervise sertifikaat, mis sisaldab vähemalt üht järgmistest kinnitustest selle kohta, et käesolevas määruuses sätestatud nõuded on täidetud:

- a) „Loomne paljundusmaterjal ..... (märkida, kas sperma, munarakud ja/või embrüod), mis on pärit I taseme piirangutsoonis peetavatel veistelt ja mille puhul on järgitud komisjoni rakendusmääruse (EL) 2021/1070 artiklis 10 sätestatud nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse tõrje erimeetmeid.“;
- b) „Loomne paljundusmaterjal ..... (märkida, kas sperma, munarakud ja/või embrüod), mis on pärit II taseme piirangutsoonis peetavatel veistelt ja mille puhul on järgitud komisjoni rakendusmääruse (EL) 2021/1070 artiklis 10 sätestatud nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse tõrje erimeetmeid.“

Kui tegemist on käesoleva artikli esimeses lõigus osutatud saadetiste veoga sama liikmesriigi piires, võib pädev asutus otsustada, et määruse (EL) 2016/429 artikli 161 lõike 2 teise lõigu kohaselt ei ole loomatervise sertifikaadi väljaandmine vajalik.

Artikkel 15

Ettevõtjate kohustused seoses loomatervise sertifikaatidega, mis on vajalikud I või II taseme piirangutsoonist pärit veiste töötlemata kõrvalsaaduste saadetiste veoks väljaspool neid tsoone

Ettevõtjad veavad I või II taseme piirangutsoonist pärit veiste töötlemata kõrvalsaaduste saadetisi väljaspool neid tsoone sama asjaomase liikmesriigi piires või teise liikmesriiki vaid artiklis 12 käsitletud juhtudel, kui nende saadetistega on kaasas:

- a) määruse (EL) nr 142/2011 VIII lisa III peatükis osutatud kaubadokument ning
- b) delegeeritud määruse (EL) 2020/687 artikli 22 lõikes 5 osutatud loomatervise sertifikaat.

Kui tegemist on käesoleva artikli esimeses lõigus osutatud saadetiste veoga sama liikmesriigi piires, võib pädev asutus otsustada, et määruse (EL) 2020/687 artikli 22 lõike 6 kohaselt ei ole loomatervise sertifikaadi väljaandmine vajalik.

3. JAGU

Eritingimused, mille alusel lubatakse vedada I või II taseme piirangutsoonist pärit veiste saadetisi väljaspool neid tsoone, ning ohutu veo kord

Artikkel 16

Täiendavad üldtingimused, mis on seotud I või II taseme piirangutsoonist pärit veiste ja töötlemata loomsete kõrvalsaaduste saadetiste veoks kasutatavate veovahenditega

Asjaomase liikmesriigi pädev asutus lubab I ja II taseme piirangutsoonist pärit veiste ja töötlemata loomsete kõrvalsaaduste saadetiste vedu väljaspool neid tsoone vaid siis, kui nende saadetiste veoks kasutatav veovahend vastab järgmistele tingimustele:

- a) veiste veo puhul:
  - i) see vastab delegeeritud määruse (EL) 2020/687 artikli 24 lõikes 1 sätestatud nõuetele ning
  - ii) see on puhastatud ja desinfitseeritud delegeeritud määruse (EL) 2020/687 artikli 24 lõike 2 kohaselt asjaomase liikmesriigi pädeva asutuse kontrolli või järelevalve all;
- b) selles tohivad olla üksnes sama tervisestaatusega elusloomad, töötlemata loomsed kõrvalsaadused või töötlemata nahad.

Artikkel 17

Päritoluettevõtte asukoha pädeva asutuse kohustused seoses ohutu veo korraga

1. Kui sihtkoht asub teises liikmesriigis, kehtestab päritoluettevõtte asukohaliikmesriigi pädev asutus päritolu-, läbitava ja sihtliikmesriigi pädevate asutuste kontrolli all toimuva ohutu veo korra artiklites 8, 9 ja 12 sätestatud eranditega hõlmatud veiste või töötlemata loomsete kõrvalsaaduste saadetiste veoks (edaspidi „ohutu veo kord“).
2. Päritoluettevõtte asukoha pädev asutus tagab, et:
  - a) iga veovahend, mida kasutatakse lõikes 1 osutatud veiste või töötlemata loomsete kõrvalsaaduste saadetiste veoks, on päritoluettevõtte asukohaliikmesriigi pädevas asutuses eraldi registreeritud kas veiste või töötlemata loomsete kõrvalsaaduste saadetiste veoks ohutu veo korra alusel ja:
    - selle on pärast lähetamiseks laadimist plomminud veterinaarjärelevalve ametnik. Plommi võib eemaldada ja selle uuega asendada üksnes sihtkoha pädeva asutuse ametnik; sihtkoha pädevat asutust tuleb teavitada igast laadimise või plommi vahetamise toimingust või
    - satelliitnavigatsioonisüsteem tagab selle asukoha reaajas kindlakstegemise, edastamise ja salvestamise;
  - b) vedamine toimub:
    - i) veterinaarjärelevalve ametniku järelevalve all;
    - ii) otse, ilma peatusteta, välja arvatud juhul, kui kontrollpunktis kasutatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1/2005⁽¹⁴⁾ I lisa V peatükis ette nähtud puhkeperioodi;

⁽¹⁴⁾ Komisjoni 22. detsembri 2004. aasta määrus (EÜ) nr 1/2005, mis käsitleb loomade kaitset vedamise ja sellega seonduvate toimingute ajal ning millega muudetakse direktiive 64/432/EMÜ ja 93/119/EÜ ning määrust (EÜ) nr 1255/97 (ELT L 3, 5.1.2005, lk 1).

Kui ühepäevane või pikem puhkeaeg kontrollpunktis on ette nähtud ajal, mil saadeti läbib II taseme piirangutsooni, tuleb loomi kaitsta siirutajate rünnakute eest;

iii) marsruudil, mille päritolukoha pädev asutus on heaks kiitnud.

3. Ohutu veo korra kohaldamiseks tagab päritoluettevõtte asukoha pädev asutus enne ohutu veo korra kohast esmakordset saadetise lähetamist I või II taseme piirangutsoonist, et läbitava ja sihtliikmesriigi asjaomaste pädevate asutustega ja ettevõtjatega on kokku lepitud vajalik kord, mis aitab tagada järgmise:

- a) hädaolukorra lahendamise kava on kokku lepitud;
- b) talituste ja ettevõtjate käsuliin ning täielik koostöö veo ajal toimunud õnnetuste, veovahendi olulise rikke või mis tahes pettuse korral;
- c) ettevõtjad teavitavad pädevat asutust viivitamata igast õnnetusest või veovahendi olulisest rikkest.

Artikkel 18

Sihtkoha pädeva asutuse kohustused seoses ohutu veo korraga

Sihtkoha pädev asutus teeb pärast ohutut vedu järgmist:

- a) esitab päritolukoha pädevale asutusele kinnituse iga saabumise kohta;
- b) tagab, et veised jäävad sihtettevõttesse vähemalt delegeeritud määruse (EL) 2020/687 II lisas sätestatud nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse seireperioodi ajaks, välja arvatud juhul, kui sihtettevõtte on tapamaja;
- c) tagab, et pärast veiste või töötlemata loomsete kõrvalsaaduste mahalaadimist viiakse sihtkohas suletud alal veterinaarjärelevalve ametniku järelevalve all läbi asjaomase veovahendi ja kõikide veoks kasutatud seadmete täieulatuslik puhastamine, desinfitseerimine ja nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse teadaolevate siirutajate vastase tõhusa lubatud insektitsiidiga töötlemine.

Artikkel 19

Veiste, loomse paljundusmaterjali või töötlemata loomsete kõrvalsaaduste päritolukoha liikmesriigi kohustused seoses komisjonile ja liikmesriikidele riskihinnangutel põhinevate erandite kohta antava teabega

Kui pädev asutus lubab nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse leviku vastaste meetmete riskihindamise soodsate tulemuste põhjal veiste või loomse paljundusmaterjali vedu, nagu on osutatud artiklis 7, 8 või 10, teavitab päritolukoha liikmesriik viivitamata komisjoni ja teisi liikmesriike loomatervise tagatistest ning sihtettevõtte asukoha pädevate asutuste heakskiidust.

IV PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 20

Jõustumine ja kohaldamise kuupäev

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse kuni 21. aprillini 2023.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 28. juuni 2021

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

I LISA

I ja II TASEME PIIRANGUTSOONID

(nagu osutatud artiklis 3)

I OSA

I taseme piirangutsoonid

1. Bulgaaria
Kogu Bulgaaria territoorium
2. Kreeka
  - A. Järgmised Kreeka piirkonnad:
    - Atika piirkond
    - Kesk-Kreeka piirkond
    - Kesk-Makedoonia piirkond
    - Kreeta piirkond
    - Ida-Makedoonia ja Traakia piirkond
    - Ípeirose piirkond
    - Joonia saarte piirkond, välja arvatud Kérkyra piirkonnaüksus
    - Põhja-Egeuse piirkond, välja arvatud Limnose piirkonnaüksus
    - Peloponnesose piirkond
    - Lõuna-Egeuse piirkond
    - Tessaalia piirkond
    - Lääne-Kreeka piirkond
    - Lääne-Makedoonia piirkond
  - B. Järgmised Kreeka piirkonnaüksused:
    - Limnose piirkonnaüksus
    - Kérkyra piirkonnaüksus

II OSA

II taseme piirangutsoonid

Puuduvad

—

II LISA

NODULAARSE DERMATIIDI VIIRUSE NAKKUSE VASTASTE VAKTSINEERIMISKAVADE EESKIRJAD

(nagu osutatud artiklis 3)

I OSA

Vaktsineerimiskavasse lisatav teave, millele on osutatud artiklis 3

Kui liikmesriik vaktsineerib nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse vastu, tuleb selline vaktsineerimine viia läbi vastavalt vaktsineerimiskavale, mis sisaldab vähemalt järgmist teavet:

- a) määruse (EL) 2016/429 artikli 46 lõikes 2 sätestatud nõuete kohaselt tehtud hindamise kirjeldus ja tulemused, sh epidemioloogiline olukord ja muu asjakohane teave, mida kasutati hindamise alusena;
- b) peamised eesmärgid ja sihid koos valitud vaktsineerimisstrateegia ja vaktsineerimiskavaga;
- c) selle vaktsineerimistsooni üksikasjalik geograafiline kirjeldus, kus vaktsineerimine toimub, ja nende ettevõtete asukoht, kus peetakse vaktsineeritavaid veiseid, sh kaardid;
- d) veistele vaktsiini manustamise eest vastutav asutus;
- e) vaktsiini manustamise järelevalve süsteem;
- f) piirangutsoonis asuvate veisepidamisetevõtete arv ja vaktsineerimisega hõlmatud ettevõtete arv, kui see on erinev;
- g) vaktsineeritavate veiste hinnanguline arv, nende kategooria ja vanus;
- h) vaktsineerimise kavandatav kestus alates vaktsineerimise algusest kuni vaktsineerimisjärgse järelevalve lõppemiseni;
- i) vaktsiini omaduste kokkuvõte, sh toote ja tootja nimi ning manustamisviisid;
- j) märkida, kas vaktsiini kasutatakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/6⁽¹⁾ artikli 110 lõigetega 2 ja 3;
- k) vaktsineerimise tulemuslikkuse hindamise meetodid;
- l) kohaldatavad hügieeni- ja bioturvalisusnõuded;
- m) vaktsineerimise dokumenteerimissüsteem;
- n) muud konkreetse olukorra puhul tähtsad asjaolud.

II OSA

Miimumnõuded seoses artiklis 3 osutatud nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse vastaste vaktsineerimiskavadega

Nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse vastased vaktsineerimiskavad peavad vastama järgmistele tehnilistele nõuetele:

- a) kõigi veiste vaktsineerimine I ja II taseme piirangutsoonides, kus rakendatakse kohustuslikku vaktsineerimist, sõltumata loomade soost, vanusest ning tiinus- või tootmisstaatusest;
- b) vaktsineeritud veiste üle nelja kuu vanuste järglaste vaktsineerimine vastavalt kasutatava vaktsiini tootja juhistele;
- c) kõigi veiste taasvaktsineerimine vastavalt tootja juhistele;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2019/6, mis käsitleb veterinaarravimeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2001/82/EÜ (ELT L 4, 7.1.2019, lk 43).

- d) iga vaktsineeritud veist käsitlevate üksikasjade kandmine veebipõhisesse eriaandmebaasi, mis on ühendatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/2035 ⁽²⁾ artikli 42 kohaselt loodud keskse andmebaasiga;
- e) tugevdatud järelevalvega ala kehtestamine vähemalt 20 km ulatuses nende I ja II taseme piirangutsoonide ümber, kus vaktsineerimist läbi viiakse; järelevalvealal tehakse tõhusamat järelevalvet ja pädev asutus kontrollib veiste liikumist;
- f) vaktsineerimisega hõlmatud vähemalt 95 % karjadest, kuhu kuulub vähemalt 75 % veisepopulatsioonist.

III OSA

Artikli 3 lõikes 3 osutatud esialgne teave, mis tuleb esitada komisjonile ja teistele liikmesriikidele enne vaktsineerimise alustamist

Nodulaarse dermatiidi viiruse nakkuse vastu vaktsineerivad liikmesriigid esitavad enne vaktsineerimise alustamist komisjonile ja teistele liikmesriikidele järgmise teabe:

- a) vaktsineerimise alustamise lühike põhjendus;
- b) vaktsineeritavad veiseliigid;
- c) vaktsineeritavate veiste hinnanguline arv;
- d) vaktsineerimise eeldatav kestus;
- e) kasutatava vaktsiini tüüp ja kaubanduslik nimetus koos märkusega, kas vaktsiini kasutatakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/6 artikli 110 lõigetega 2 ja 3;
- f) hinnangulise vaktsineerimistsooni kirjeldus.

⁽²⁾ Komisjoni 28. juuni 2019. aasta delegeeritud määrus (EL) 2019/2035, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/429 seoses maismaaloomade pidamise ettevõtteid ja haudejaamu ning teatavate peetavate maismaaloomade ja haudemunade jälgitavust käsitlevate eeskirjadega (ELT L 314, 5.12.2019, lk 115).

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2021/1071,**29. juuni 2021,****millega muudetakse rakendusmääruseid (EL) 2021/442 ja (EL) 2021/521 seoses mehhanismiga, millega seatakse teatavate toodete ekspordi tingimuseks ekspordiloo esitamine**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2015. aasta määrust (EL) 2015/479 ühiste ekspordieeskirjade kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artiklit 6,

ning arvestades järgmist:

- (1) 30. jaanuaril 2021 võttis komisjon vastu rakendusmääruse (EL) 2021/111, ⁽²⁾ millega seati kuueks nädalaks COVID-19 vaktsiinide ja nende vaktsiinide tootmiseks kasutatavate toimeainete, sealhulgas tüvi- ja töörakupankade ekspordi tingimuseks ekspordiloo esitamine vastavalt määruse (EL) 2015/479 artiklile 5. Seejärel võttis komisjon 12. märtsil 2021 vastu rakendusmääruse (EL) 2021/442, ⁽³⁾ millega seati kuni 30. juunini 2021 nende toodete ekspordi tingimuseks ekspordiloo esitamine vastavalt määruse (EL) 2015/479 artiklile 6.
- (2) 24. märtsil 2021 võttis komisjon vastu rakendusmääruse (EL) 2021/521, ⁽⁴⁾ millega kehtestati ekspordiloo andmisel kaalutava täiendava asjaoluna see, kas kõnealune luba ei ohusta rakendusmäärusega (EL) 2021/442 hõlmatud kauba tarnekindlust liidus. Sama määrusega otsustas komisjon ajutiselt peatada ka teatavate sihtriikide vabastamise rakendusmääruse (EL) 2021/442 kohaldamisalast.
- (3) Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2021/521 võeti vastu vastavalt määruse (EL) 2015/479 artiklile 5 ja seda kohaldati kuus nädalat. Kõnealuse määrusega kehtestatud meetmeid pikendati seejärel komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2021/734 ⁽⁵⁾ kuni 30. juunini 2021.
- (4) Vaktsiinide tootmisvõimsus on liidus vahepeal paranenud, mille tulemusena on COVID-19 vaktsiinidooside pakkumine liidus suurenenud. See on kiirendanud vaktsineerimiskampaaniaid liidus.
- (5) Vaktsineerimiskampaania on siiski veel pooleli ja ebakindlus püsib, eelkõige COVID-19 viiruse uute variantide esilekerkimise tõttu. Seepärast on jätkuvalt vaja tagada nii ekspordi kui ka liidu tarnete läbipaistvus.
- (6) Endiselt püsib oht, et eksport ohustab kas liidu ja vaktsiinitootjate vaheliste eelostulepingute täitmist või liidu COVID-19 vaktsiinide ja nende toimeainete tarnekindlust.
- (7) Seepärast tuleks rakendusmäärustega (EL) 2021/442 ja (EL) 2021/521 kehtestatud meetmete kohaldamist jätkata kuni 30. septembrini 2021. Nimetatud määrusi tuleks seepärast vastavalt muuta.
- (8) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas määruse (EL) 2015/479 artikli 3 lõike 1 alusel loodud komitee arvamusega,

⁽¹⁾ ELT L 83, 27.3.2015, lk 34.

⁽²⁾ Komisjoni 29. jaanuari 2021. aasta rakendusmäärus (EL) 2021/111, millega seatakse teatavate toodete ekspordi tingimuseks ekspordiloo esitamine (ELT L 31 I, 30.1.2021, lk 1).

⁽³⁾ Komisjoni 11. märtsi 2021. aasta rakendusmäärus (EL) 2021/442, millega seatakse teatavate toodete ekspordi tingimuseks ekspordiloo esitamine (ELT L 85, 12.3.2021, lk 190).

⁽⁴⁾ Komisjoni 24. märtsi 2021. aasta rakendusmäärus (EL) 2021/521, millega kehtestatakse erikord mehhanismi jaoks, millega seatakse teatavate toodete ekspordi tingimuseks ekspordiloo esitamine (ELT L 104, 25.3.2021, lk 52).

⁽⁵⁾ Komisjoni 5. mai 2021. aasta rakendusmäärus (EL) 2021/734, millega muudetakse rakendusmäärust (EL) 2021/521, millega kehtestatakse erikord mehhanismi jaoks, millega seatakse teatavate toodete ekspordi tingimuseks ekspordiloo esitamine (ELT L 158, 6.5.2021, lk 13).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Rakendusmääruse (EL) 2021/442 artikli 4 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Seda kohaldatakse 30. septembrini 2021.“

Artikkel 2

Rakendusmääruse (EL) 2021/521 artikli 3 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Seda kohaldatakse 30. septembrini 2021.“

Artikkel 3

Käesolev määrus jõustub 1. juulil 2021.

Määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 29. juuni 2021

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

OTSUSED

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2021/1072,

28. juuni 2021,

mis käsitleb ajutist erandit otsusest 2013/471/EL, mis käsitleb Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee liikmetele ja nende asendusliikmetele päevaraha andmist ning sõidukulude hüvitamist seoses reisimisraskustega, mida põhjustab COVID-19 pandeemia liidus

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 301 kolmandat lõiku,

ning arvestades järgmist:

- (1) Alates COVID-19 pandeemia puhkemisest on liikmesriikide võetud erakorralised ennetus- ja piirangumeetmed, nagu karantiin, kaugtööpoliitika rakendamine ning liikumis- ja reisipiirangud või -keelud, muutnud Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee (edaspidi „komitee“) liikmete ja nende asendusliikmete (edaspidi koos „hüvitise saajad“) jaoks reisimise, et koosolekutel füüsiliselt osaleda, võimatuks või väga raskeks.
- (2) Arvestades neid erandlikke asjaolusid ja tagamaks, et komitee tegevus saab institutsioonilise järjepidevuse tagamiseks toimuda igal ajal asjakohasel ja kestlikul viisil, on vaja ajutiselt teha erand nõukogu otsuse 2013/471/EL⁽¹⁾ artiklitest 2, 3 ja 4 seoses hüvitise saajatele päevaraha maksmise ja sõidukulude hüvitamisega. Seda erandit tuleks kohaldada üksnes ajal, mil jätkuvad liidus asetleidva COVID-19 pandeemia põhjustatud reisiraskused või füüsiliste kohtumiste sanitaarpiirangud.
- (3) Tegelikud halduskulud, mida kannab hüvitise saaja, kes osaleb kaugkoosolekul elektrooniliselt, on väiksemad kui päevaraha määr, mida praegu kohaldatakse füüsilisel koosolekutel osalemise suhtes, samas kui hüvitise saaja poolt kulutatud aeg jääb samaks. Seetõttu on asjakohane vastavalt kohandada elektroonilisel teel kaugkoosolekutel osalevatele hüvitise saajatele makstavat päevaraha.
- (4) Kui see on asjakohane, peaks komitee kehtestama üksikasjalikud normid kaugkoosolekutel osalemise eest päevaraha maksmise kohta. Nendes normides tuleks eelkõige kindlaks määrata juhtumid, kus COVID-19 või sellega seotud piirangutega seotud reisiraskused seavad ohtu võimaluse korraldada füüsilisi koosolekuid või koosolekutel füüsiliselt osaleda.
- (5) Komitee peaks esitama nõukogule korrapäraselt aruandeid käesoleva otsuse kohaldamise kohta, et nõukogu saaks hinnata selle mõju ja erandi alustingimuste jätkuvat olemasolu. Nende aruannete põhjal peaks nõukogu kaaluma asjakohaste meetmete võtmist, eelkõige otsuse 2013/471/EL tulevase põhjaliku läbivaatamise raames, mida tehakse enne komitee praeguse ametiaja lõppu,

⁽¹⁾ Nõukogu 23. septembri 2013. aasta otsus 2013/471/EL, mis käsitleb Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee liikmetele ja nende asendusliikmetele päevaraha andmist ning sõidukulude hüvitamist (ELT L 253, 25.9.2013, lk 22).

ON VÕTNUD VASTU KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Erandina otsuse 2013/471/EL artiklitest 2, 3 ja 4 on juhul, kui COVID-19-ga seotud piirangud seavad ohtu võimaluse korraldada füüsiline koosolek või koosolekul füüsiliselt osaleda, hüvitise saajatel, kes osalevad kaugkoosolekutel elektrooniliselt, õigus saada üksnes päevaraha, mille suurus on 145 eurot.

Artikkel 2

Komitee võtab artikli 1 üksikasjalikud rakendussätted vastu hiljemalt 2. septembriks 2021.

Artikkel 3

Hiljemalt 2. jaanuariks 2022 ja seejärel iga kuue kuu tagant esitab komitee nõukogule hindamisaruande käesoleva otsuse kohaldamise kohta, eelkõige sellest eelarvele tuleneva mõju kohta ning selle kohta, et jätkuvalt eksisteerivad COVID-19-ga seotud reisiraskused või seonduvad piirangud, mis mõjutavad negatiivselt võimalust korraldada füüsilisi koosolekuid või koosolekutel füüsiliselt osaleda.

Artikkel 4

Käesolev otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Luksemburg, 28. juuni 2021

Nõukogu nimel
eesistuja
M. do C. ANTUNES

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2021/1073,**28. juuni 2021,****millega kehtestatakse ELi digitaalse COVID-tõendi usaldusraamistiku (mis loodi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/953) kasutuselevõtu tehnilised spetsifikatsioonid ja normid****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2021/953, millega kehtestatakse koostalitlusvõimeliste COVID-19 vaksineerimis-, testimis- ja läbipõdemistõendite (ELi digitaalne COVID-tõend) väljaandmise, kontrollimise ja aktsepteerimise raamistik, et hõlbustada vaba liikumist COVID-19 pandeemia ajal, (⁽¹⁾) eriti selle artikli 9 lõikeid 1 ja 3,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määrusega (EL) 2021/953 kehtestatakse ELi digitaalne COVID-tõend, mille eesmärk on tõendada, et isik on COVID-19 vastu vaksineeritud, tal on olemas negatiivne testitulemus või ta on nakkuse läbi põdenud.
- (2) Selleks et ELi digitaalne COVID-tõend toimiks kõikjal liidus, tuleb kehtestada tehnilised spetsifikatsioonid ja normid, mis käsitlevad digitaalsete COVID-tõendite andmetega täitmist, turvalist väljastamist ja kontrolli, isikuandmete kaitse tagamist, tõendi kordumatu tunnuse ühtse struktuuri kehtestamist ning kehtiva, turvalise ja koostalitlusvõimelise vötkoodi väljastamist. Selline usaldusraamistik loob muu hulgas aluse püüdele tagada koostalitlusvõime rahvusvaheliste standardite ja tehnoloogiliste süsteemidega ning võiks seeläbi olla eeskujuks üleilmsele koostööle.
- (3) Selleks et ELi digitaalset COVID-tõendit oleks võimaliku lugeda ja tõlgendada, on vaja ühtset andmestruktuuri ning kokkulepet lasti kõigi andmeväljade kavandatud tähenduse ja nende võimalike väärtuste kohta. Et sellist koostalitlusvõimet soodustada, tuleb määratleda ühtne kooskõlastatud andmestruktuur, mille raames ELi digitaalne COVID-tõend toimib. Nimetatud raamistiku suunised töötas välja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/24/EL (⁽²⁾) alusel loodud e-tervise võrgustik. Nende suunistega tuleks arvestada, koostades tehnilised spetsifikatsioonid, milles on sätestatud ELi digitaalse COVID-tõendi vorming ja selle usaldusteenuste haldus. Kehtestada tuleks andmestruktuuri spetsifikatsioon ja kodeerimismehhanismid, samuti kodeerimismehhanism andmete edastamiseks masinloetavas optilises vormingus (QR-kood), mida saab kuvada mobiilseadme ekraanil või trükkida paberile.
- (4) Lisaks ELi digitaalse COVID-tõendi vormingu ja usaldusteenuste halduse tehnilistele spetsifikatsioonidele tuleks kehtestada üldised normid tõendite andmetega täitmise kohta, et kasutada neid ELi digitaalse COVID-tõendi sisu kodeeritud väärtuste puhul. Komisjon peaks nimetatud normide kohaseid väärtuste kogumeid e-tervise võrgustiku tööle tuginedes korrapäraselt uuendama ja avalikustama.
- (5) Vastavalt määrusele (EL) 2021/953 peaks iga ELi digitaalse COVID-tõendi koosseisu kuuluv ehtne tõend olema tõendi kordumatu tunnuse abil eraldi tuvastatav, kuna kodanikele võib määruse (EL) 2021/953 jõusoleku jooksul olla väljastatud rohkem kui üks tõend. Tõendi kordumatu tunnus peab koosnema targistringist ja liikmesriigid peaksid tagama, et see ei sisalda andmeid, mis seostaksid seda teiste dokumentide või tunnustega, nagu passi või isikutunnistuse numbrid, et takistada võimalust omanik kindlaks teha. Selleks et tagada tõendi tunnuse kordumatus, tuleks kehtestada selle ühtse struktuuri tehnilised spetsifikatsioonid ja normid.

(⁽¹⁾) ELT L 211, 15.6.2021, lk 1.

(⁽²⁾) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2011. aasta direktiiv 2011/24/EL patsiendiõiguste kohaldamise kohta piiriüleises tervishoius (ELT L 88, 4.4.2011, lk 45).

- (6) Et ELi digitaalse COVID-tõendi moodustavaid tõendeid aktsepteeritaks kõigis liikmesriikides, on keskse tähtsusega nende turvalisus, ehtsus, kehtivus ja terviklus ning kooskõla liidu andmekaitsealaste õigusaktidega. See eesmärk saavutatakse usaldusraamistikuga, millega nähakse ette reeglid ja taristu ELi digitaalse COVID-tõendi usaldusväärseks ja turvaliseks väljastamiseks ja kontrolliks. Usaldusraamistik peaks muu hulgas põhinema avaliku võtme taristul, mille usaldusahel ulatub liikmesriikide tervishoiuasutustest või muudest usaldusväärsetest asutustest ELi digitaalseid COVID-tõendeid väljastavate üksusteni. Eesmärgiga tagada üleeuroopaline koostalitlusvõime süsteem on komisjon niisiis loonud kesksüsteemi (ELi digitaalse COVID-tõendi lüüs, edaspidi „lüüs“), kus säilitatakse kontrolliks kasutatavaid avalikke võtmeid. QR-koodi skaneerimisel kontrollitakse digiallkirja asjaomase avaliku võtmega, mis on eelnevalt nimetatud kesklüüsi salvestatud. Digiallkirju saab kasutada andmete tervikluse ja ehtsuse tagamiseks. Avalike võtmete ja tõendite väljastajate sidumisega loovad avaliku võtme taristud usaldusväärset. Lüüs kasutab autentimiseks mitut digitaalsertifikaati. Selleks et tagada avalike võtmete turvaline vahetamine liikmesriikide vahel ja võimaldada laialdast koostalitlusvõimet, tuleb ette näha see, milliseid digitaalsertifikaate tohib kasutada ja kuidas need tuleks genereerida.
- (7) Käesolev otsus võimaldab määruse (EL) 2021/953 nõudeid rakendada viisil, millega vähendatakse isikuandmete töötlemist ELi digitaalse COVID-tõendi toimimiseks vajaliku miinimumini ja mis aitab vastutavatel lõpptöötajatel neid kohaldada lõimitud andmekaitse põhimõtet järgides.
- (8) Määruse (EL) 2021/953 kohaselt on tõendite väljastamise eest vastutavad ametiasutused või muud määratud asutused väljastamise kestel isikuandmete töötleja rolli täites Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/679⁽³⁾ artikli 4 lõikes 7 osutatud vastutavad töötlejad. Sõltuvalt sellest, kuidas liikmesriigid väljastamise korraldavad, võib ametiasutusi või määratud asutusi olla üks või rohkem (näiteks piirkondlikud tervishoiuteenistused). Kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega otsustavad selle üle liikmesriigid. Seega suudavad liikmesriigid kõige paremini tagada, et kui ametiasutusi või muid määratud asutusi on mitu, on neist igapäevane vastutus selgelt määratletud sõltumata sellest, kas vastutavad töötlejad on eraldiseisvad või kaasvastutavad (sealhulgas juhul kui piirkondlikud tervishoiuteenistused loovad tõendite väljastamiseks ühise patsiendiportaali). Lisaks sellele peavad seoses tõendite kontrollimisega andmekaitse-eeskirjadest neile tulenevaid kohustusi täitma siht- või transiitliikmesriigi pädevad asutused või piiriülese reisijateveo teenuse osutajad, kes peavad riigisisese õiguse kohaselt rakendama COVID-19 pandeemia ajal teatavaid rahvatervisealaseid meetmeid.
- (9) Isikuandmeid ei töödelda ELi digitaalse COVID-tõendi lüüsi kaudu, kuna see sisaldab ainult allkirjastavate asutuste avalikke võtmeid. Need võtmed on seotud allkirjastavate asutustega ja ei võimalda otse ega kaudselt taastuvastada füüsilist isikut, kellele tõend on väljastatud. Komisjon kui lüüsi haldaja ei peaks seega olema ei isikuandmete vastutav ega volitatud töötleja.
- (10) Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1725⁽⁴⁾ artikli 42 lõikele 1 konsulteeriti Euroopa Andmekaitseinspektoriga, kes esitas oma arvamuse 22. juunil 2021.
- (11) Kuna tehnilised spetsifikatsioonid ja normid on vajalikud määruse (EL) 2021/953 kohaldamise alustamiseks 1. juulil 2021, on õigustatud, et käesolev otsus on viivitamata kohaldatav.
- (12) Arvestades niisiis vajadust võtta ELi digitaalne COVID-tõend kiiresti kasutusele, peaks käesolev otsus jõustuma selle avaldamise päeval,

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

I lisas on esitatud ELi digitaalse COVID-tõendi tehnilised spetsifikatsioonid, millega kehtestatakse üldine andmestruktuur, kodeerimismehhanismid ja kodeerimismehhanism andmete edastamiseks masinloetavas optilises vormingus.

Artikkel 2

Käesoleva otsuse II lisas on esitatud nõuded määruse (EL) 2021/953 artikli 3 lõikes 1 osutatud tõendite andmetega täitmise kohta.

Artikkel 3

III lisas on esitatud normid, millega kehtestatakse tõendi kordumatu tunnuse ühtne struktuur.

Artikkel 4

IV lisas on esitatud eeskirjad, mida kohaldatakse digitaalsertifikaatide haldamise suhtes seoses ELi digitaalse COVID-tõendi lüüsi usaldusraamistiku koostalitlusvõimet toetavate aspektidega.

Käesolev otsus jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Brüssel, 28. juuni 2021

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

I LISA

VORMING JA USALDUSTEENUSTE HALDUS

Üldine andmestruktuur, kodeerimismehhanismid ja kodeerimismehhanism andmete edastamiseks masinloetavas optilises vormingus (edaspidi „QR-kood“)**1. Sissejuhatus**

Käesolevas lisas esitatud tehnilised spetsifikatsioonid hõlmavad ELi digitaalse COVID-tõendi üldist andmestruktuuri ja kodeerimismehhanisme. Samuti on sellega kindlaks määratud kodeerimissüsteem andmete edastamiseks masinloetavas optilises vormingus (edaspidi „QR-kood“), mida saab kuvada mobiilseadme ekraanil või trükkida paberile. Käesolevates spetsifikatsioonides on elektroonilise tervisetõendi puhul käibel konteinerite argivormingud, mida selles kontekstis kasutatakse ELi digitaalse COVID-tõendi kanduritena.

2. Terminoloogia

Käesolevas lisas tähendab „väljastajad“ organisatsioone, kes kasutavad nimetatud spetsifikatsioone tervisetõendite väljastamiseks, ja „kontrollijad“ organisatsioone, kes aktsepteerivad tervisetõendeid tõendina tervisliku seisundi kohta. „Osalejad“ tähendab väljastajaid ja kontrollijaid. Osalejad peavad omavahel kooskõlastama teatavaid käesolevas lisas esitatud aspekte, nagu nimeruumi haldamine ja krüptovõtmete jaotamine. Eelduste kohaselt täidab neid ülesandeid konkreetne üksus (edaspidi „sekretariaat“).

3. Elektroonilise tervisetõendi konteineri vorming

Elektroonilise tervisetõendi konteineri vorming (Electronic Health Certificate Container Format, edaspidi „HCERT“) on välja töötatud selleks, et anda tervisetõendite eri väljastajate (edaspidi „väljastajad“) käsutusse ühetaoline ja standarditud vahend nende edastamiseks. Spetsifikatsioonide eesmärk on lihtsustada nende tõendite esitamist, kodeerimist ja allkirjastamist, et suurendada koostalitlusvõimet.

Selleks et ELi digitaalset COVID-tõendit saaks lugeda ja tõlgendada kõik väljastajad, on vaja ühtset andmestruktuuri ning kokkulepet lasti kõigi andmeväljade tähenduse kohta. Sellise koostalitlusvõime suurendamiseks määratletakse ühine ühtne andmestruktuur, kasutades ELi digitaalse COVID-tõendi raamistikuna JSON-skeemi.

3.1. Lasti ülesehitus

Last ehitatakse üles ja kodeeritakse CBOR-kujul COSE-vormingus digiallkirjaga. Selle üldnimetus on „CBOR Web Token“ (edaspidi „CWT“), mis on määratletud dokumendis RFC 8392 ⁽¹⁾. Järgmistes lõikudes määratletud lasti transporditakse hcert väitena.

Kontrollijal peab olema võimalik kontrollida lasti terviklust ja ehtsust. Selle mehhanismi kättesaadavaks tegemiseks peab väljastaja CWT allkirjastama, kasutades asümmeetrilist e-allkirja süsteemi, nagu see on määratletud COSE spetsifikatsioonis RFC 8152 ⁽²⁾.

3.2. CWT väited**3.2.1. Ülevaade CWT struktuurist**

Kaitstud päis

- Allkirja algoritm (alg, märgend 1)
- Võtmeidentifikaator (kid, märgend 4)

Last

- Väljastaja (iss, väitevõti 1, ei ole kohustuslik, väljastaja ISO 3166-1 alpha-2)
- Väljastusaeg (iat, väitevõti 6)
- Aegumisaeg (exp, väitevõti 4)
- Tervisetõend (hcrt, väitevõti –260)
- ELi digitaalne COVID-tõend v1 (eu_DCC_v1, väitevõti 1)

Allkiri

⁽¹⁾ rfc8392 (ietf.org)

⁽²⁾ rfc8152 (ietf.org)

3.2.2. Allkirja algoritm

Parameeter „allkirja algoritm“ (alg) näitab seda, millist algoritmi allkirja loomiseks kasutatakse. See peab vastama järgmistes lõikudes lühidalt kokku võetud kehtivate SOG-IS suuniste nõuetele või neid ületama.

Määratletakse üks primaarne ja üks sekundaarne algoritm. Sekundaarset algoritmi tuleks kasutada ainult juhul, kui primaarne algoritm ei ole väljastajale kehtestatud eeskirjade kohaselt aktsepteeritav.

Süsteemi turvalisuse tagamiseks peavad kõik rakendused hõlmama sekundaarset algoritmi. Sel põhjusel tuleb kasutusele võtta nii primaarne kui ka sekundaarne algoritm.

SOG-ISiga on kehtestatud primaarsete ja sekundaarsete algoritmide jaoks järgmised tasemed.

— Primaarne algoritm: primaarne algoritm on standardi (ISO/IEC 14888–3:2006) jaotises 2.3 määratletud elliptiliste kõverate digiallkirja algoritm (Elliptic Curve Digital Signature Algorithm, ECDSA), kasutades standardi (FIPS PUB 186–4) D lisas (D.1.2.3) määratletud P–256 parameetreid koos standardi (ISO/IEC 10118–3:2004) funktsioonis 4 määratletud SHA–256 räsialgoritmiga.

See vastab COSE algoritmi parameetrile ES256.

— Sekundaarne algoritm: sekundaarne algoritm on dokumendis RFC 8230 ⁽³⁾ määratletud RSASSA-PSS koos 2048 bitise mooduliga kombinatsioonis standardi (ISO/IEC 10118–3:2004) funktsioonis 4 määratletud SHA–256 räsialgoritmiga.

See vastab COSE algoritmi parameetrile PS256.

3.2.3. Võtmeidentifikaator

Väide „võtmeidentifikaator“ (kid) näitab dokumendi allkirjastaja sertifikaati (DSC), mis sisaldab avalikku võtit, mida kontrollija peab kasutama digiallkirja õigsuse kontrollimiseks. Digitaalsertifikaatide haldust, sealhulgas DSCdele esitatavaid nõudeid, on kirjeldatud IV lisas.

Kontrollijad kasutavad väidet „võtmeidentifikaator“ (kid) selleks, et valida väljastaja (iss) väitega seotud väljastajale kuuluvate võtmete loetelust õige avalik võti. Halduslikel põhjustel ja võtmete asendamise (rollover) korral võib väljastaja kasutada paralleelselt mitut võtit. Võtmeidentifikaator ei ole turvalisuse seisukohast kriitiline väli. Seetõttu võidakse see paigutada ka kaitsmata päisesse. Kontrollijad peavad aktsepteerima mõlemat varianti. Kui olemas on mõlemad, tuleb kasutada kaitstud päises olevat võtmeidentifikaatorit.

Kuna identifikaatorit on lühendatud (piiratud ruumi tõttu), on väike, kuid siiski eksisteeriv võimalus, et kontrollija poolt heaks kiidetud dokumendi allkirjastaja sertifikaatide (Document Signer Certificates, edaspidi „DSC“) üldises loetelus leidub DSCsid, millel on sama kid. Sel põhjusel peab kontrollija kontrollima kõiki DSCsid, milles on asjaomane kid.

3.2.4. Väljastaja

Väide „väljastaja“ (iss) on string, mis võib valikuliselt sisaldada tervisetõendit väljastava üksuse ISO 3166-1 alpha-2 riigikoodi. Kontrollija saab seda väidet kasutada, et teha kindlaks, millist DSCde kogumit kontrolliks kasutada. Selle väite identifitseerimiseks kasutatakse väitevõtit 1.

3.2.5. Aegumisaeg

Väide „aegumisaeg“ (exp) peab sisaldama täisarvuna esitatud ajatemplit NumericDate-vormingus (vastavalt dokumendi RFC 8392 ⁽⁴⁾ jaotisele 2), mis näitab, kui kaua tuleb lasti seda konkreetset allkirja pidada kehtivaks (aeg, mille möödumisel peab kontrollija lasti tagasi lükkama kui aegunu). Aegumisparameetri eesmärk on piiritleda periood, mille jooksul tervisetõend kehtib. Selle väite identifitseerimiseks kasutatakse väitevõtit 4.

Aegumisaeg ei tohi ületada DSC kehtivusaega.

⁽³⁾ rfc8230 (ietf.org)

⁽⁴⁾ rfc8392 (ietf.org)

3.2.6. Väljastusaeg

Väide „väljastusaeg“ (iat) peab sisaldama täisarvuna esitatud ajatemplit NumericDate-vormingus (vastavalt dokumendi RFC 8392 ⁽⁵⁾ jaotisele 2), mis näitab aega, kui tervisetõend loodi.

Välja „väljastusaeg“ väärtus ei tohi olla varasem kui DSC kehtivusaja algus.

Kontrollijad võivad kohaldada täiendavaid tegevuspõhimõtteid, et piirata tervisetõendi kehtivust väljastamisaja alusel. Selle väite identifitseerimiseks kasutatakse väitevõtit 6.

3.2.7. Väide „tervisetõend“

Väide „tervisetõend“ (hcert) on dokumendi RFC 7159 ⁽⁶⁾ kohane JSON-vormingus objekt, mis sisaldab teavet tervisliku seisundi kohta. Üks ja sama väide võib hõlmata mitut tervisetõendit, millest üks on digitaalne COVID-tõend.

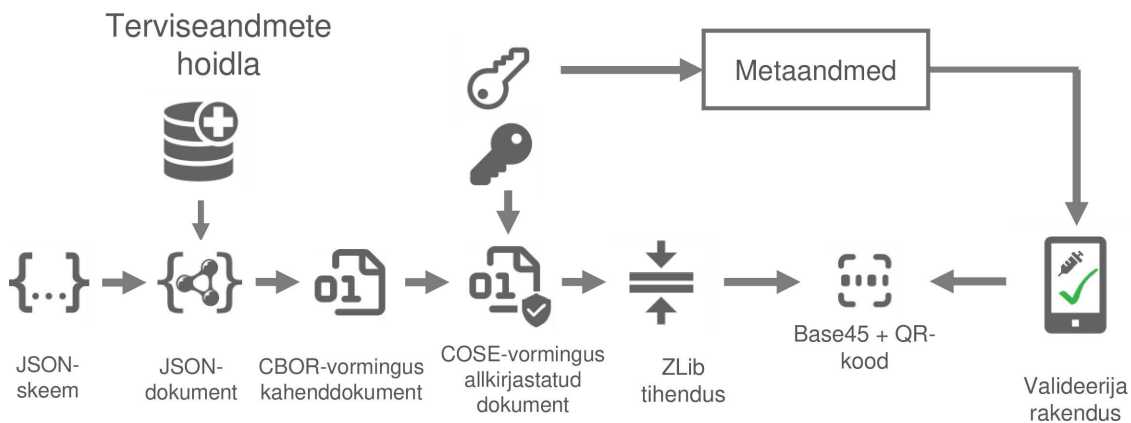
JSON on mõeldud pelgalt skeemi määratlusena. Edastamisvorming on dokumendis RFC 7049 ⁽⁷⁾ määratletud CBOR. Rakenduste arendajad ei pruugi tegelikkuses JSON-vormingus esitatud andmeid üldse dekodeerida ega kodeerida – selle asemel kasutavad nad mälus olevat struktuuri.

Selle väite identifitseerimiseks tuleb kasutada väitevõtit –260.

JSON-vormingus objektide stringid tuleks normaliseerida vastavalt Unicode standardis määratletud NFC-le (Normalization Form Canonical Composition). Samas peaksid dekodeerimisrakendused olema neis aspektides sallivad ja töökindlad ning tungivalt soovitakse aktsepteerida kõiki teisendusviise. Kui dekodeerimisel või järgnevate võrdlusfunktsioonide kestel leitakse normaliseerimata andmeid, peaksid rakendused käituma nii, nagu oleks sisend NFC järgi normaliseeritud.

4. DCC lasti jadastamine ja loomine

Jadastamismallina kasutatakse järgmist skeemi.

Protsess algab andmete ekstraheerimisega (näiteks terviseandmete hoidlast või mõnest välisest andmeallikast), struktureerides ekstraheeritud andmed digitaalse COVID-tõendi jaoks määratletud skeemide kohaselt. Selle protsessi käigus võib teisendamine kindlaksmääratud andmevormingusse ja inimloetavaks muutmine toimuda enne CBOR-vormingusse jadastamise algust. Igal juhul toimub enne jadastamist ja pärast objektimist väite akronüümide vastandamine kuvatavatele nimedele.

Määruse (EL) 2021/953 ⁽⁸⁾ kohaselt väljastatud tõendites ei ole lubatud riiklik valikuline andmesisu. Andmesisu on piiratud määruse 2021/953 lisas loetletud miinimumandmete kindlaksmääratud andmeelementidega.

⁽⁵⁾ rfc8392 (ietf.org)

⁽⁶⁾ rfc7159 (ietf.org)

⁽⁷⁾ rfc7049 (ietf.org)

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/953, millega kehtestatakse koostalitlusvõimeliste COVID-19 vaksineerimis-, testimis- ja läbipõdemistõendite (ELi digitaalne COVID-tõend) väljaandmise, kontrollimise ja aktsepteerimise raamistik, et hõlbustada vaba liikumist COVID-19 pandeemia ajal (ELT L 211, 15.6.2021, lk 1).

5. Kodeerimissüsteem andmete edastamiseks

5.1. Toorkodeering

Eri andmeliideste puhul võib HCERTi konteineri ja selle lastid edastada muutmata kujul, kasutades ükskõik millist olemasolevat 8-bitist, turvalist ja usaldusväärset andmeedastust. Nende liideste hulgas võivad olla lähiväljaside (NFC), Bluetooth või edastus rakenduskihi protokollid kaudu, näiteks kui väljastaja edastab HCERTi selle omaja mobiilseadmesse.

Kui väljastaja edastab HCERTi selle omajale ainult kuvamiskihti sisaldava liidese kaudu (näiteks SMSi või e-kirjaga), ei ole toorkodeering loomulikult kohaldatav.

5.2. Vöötкод

5.2.1. Lasti (CWT) tihendus

Et vähendada HCERTi mahtu ning suurendada selle lugemisprotsessi kiirust ja usaldusväärsust, kasutatakse CWT tihendamisel ZLIB-vormingut (RFC 1950⁽⁹⁾) ja Deflate tihendusmehhanismi dokumendis (RFC 1951⁽¹⁰⁾) määratletud vormingus.

5.2.2. QR 2D vöötкод

ASCII lastidega toimivate pärandseadmete paremaks haldamiseks kodeeritakse tihendatud CWT enne 2D vöötкодiks kodeerimist Base45 koodi kasutades ASCIIsse.

2D vöötкодi genereerimiseks kasutatakse standardis (ISO/IEC 18004:2015) määratletud QR-vormingut. Soovituslik veaparandustase on Q (umbes 25 %). Tulenevalt Base45 kasutamisest tuleb QR-koodis kasutada tärgkoodi (Mode 2, mida näitavad sümbolid 0010).

Selleks et kontrollijad saaksid kindlaks teha kodeeritud andmete liigi ning valida kohase dekodeerimis- ja töötlusskeemi, lisatakse Base45ga kodeeritud andmete (käesoleva spetsifikatsiooni kohaselt) ette kontekstituvastusstring „HC1:“. Selle spetsifikatsiooni tulevastes tagasiühilduvust mõjutavates versioonides määratletakse uus kontekstiidentifikaator, milles ühendile „HC“ järgnev tärg valitakse tärgistikust [1–9A–Z]. Sammud tehakse seda järjestust järgides, st kõigepealt [1–9] ja seejärel [A–Z].

Soovitav on ilmestada koodi optiline kujutis esitusmeediumis diagonaali pikkusega 35 mm kuni 60 mm, et seda saaks kasutada liikumatu optikaga lugemisseadmetes, kui esitusmeedium peab asuma lugemisseadme pinnal.

Kui koodi optiline kujutis trükitakse paberile, kasutades väikese eraldusvõimega (< 300 dpi) printerit, tuleb hoolitseda selle eest, et kõik QR-koodi sümbolid (punktid) oleksid täpselt ruudukujulised. Kui mastabeerimine on ebavõrdeline, on mõnede QR-koodi ridade või veergude sümbolid ristkülikukujulised, mis halvendab paljudel juhtudel loetavust.

6. Usaldusloetelu vorming (CSCA sertifikaatide ja DSCde loetelu)

Kõik liikmesriigid peavad esitama loetelu ühe või mitme riikliku allkirjastamise sertimiskeskuse (Country Signing Certification Authority, edaspidi „CSCA“) ja loetelu kõigi kehtivate dokumentide allkirjastaja sertifikaatide (Document Signer Certificate, edaspidi „DSC“) kohta ning neid loetelusid ajakohastama.

6.1. Lihtsustatud CSCA/DSC

Alates spetsifikatsioonide sellest versioonist ei eelda liikmesriigid, et kasutatakse ükskõik millise tühistatud sertifikaatide loendi (Certificate Revocation List, edaspidi „CRL“) teavet või et teostajad kontrollivad privaativõtme kasutamisperioodi.

Selle asemel on esmane meetod kehtivuse kontrolliks sertifikaadi olemasolu kõnealuse sertifikaatide loetelu uusimas versioonis.

⁽⁹⁾ rfc1950 (ietf.org)

⁽¹⁰⁾ rfc1951 (ietf.org)

6.2. *Rahvusvahelise Tsiivilennunduse Organisatsiooni (ICAO) elektrooniliselt masinloetavate reisidokumentide (eMRTD) avaliku võtme taristu (PKI) ja usalduskeskused*

Liikmesriigid võivad kasutada eraldi CSCAd, kuid võivad samuti esitada oma kehtivad elektrooniliselt masinloetavate reisidokumentide (edaspidi „eMRTD“) CSCA-sertifikaadid ja/või DSCd; neil on isegi võimalus otsustada hankida need (äriühingutest) usalduskeskustelt ja need esitada. Samas peab kõik DSCd allkirjastama asjaomase liikmesriigi poolt teatatud CSCA.

7. **Turvakaalutlused**

Kui liikmesriigid töötavad välja käesolevat spetsifikatsiooni kasutatavat skeemi, peavad nad teatavad turvalisusega seotud aspektid määratlema ning neid analüüsima ja jälgima.

Minimaalselt tuleks arvesse võtta järgmisi aspekte.

7.1. *HCERTi allkirja kehtivusaeg*

HCERTide väljastaja peab piirama allkirja kehtivusaega, määrares kindlaks selle aegumisaja. Seega peab tervisetõendi omaja seda korrapärase ajavahemike järel uuendama.

Vastuvõetava kehtivusaaja võivad ära määrata praktilised asjaolud. Näiteks reisijal ei pruugi olla võimalust uuendada tervisetõendit välisreisi kestel. Teisalt aga võib näiteks juhtuda nii, et väljastaja peab võimalikuks mõnd turvariket, mistõttu väljastaja peab DSC tühistama (muutes kehtetuks kõik seda võtit kasutades väljastatud tervisetõendid, ehkki võtme kehtivusaeg ei ole lõppenud). Sellise juhtumi mõju võib vähendada sellega, et korrapäraselt asendatakse väljastaja võtmeid ja nõutakse, et kõiki tervisetõendeid mõistlike ajavahemike järel uuendataks.

7.2. *Võtmehaldus*

See spetsifikatsioon kasutab andmete tervikluse tagamiseks ja andmete päritolu autentimiseks ennekõike tugevaid krüptograafiamehhanisme. Seega on vaja säilitada privaativõtmete konfidentsiaalsus.

Krüptovõtmete konfidentsiaalsust on võimalik rikkuda mitmel eri viisil, näiteks:

- võtme genereerimisprotsessis võib tekkida viga, mistõttu võtmed on nõrgad;
- võtmed võidakse avalikustada inimliku eksimuse tõttu;
- organisatsiooni kuuluv või selle väline isik võib võtmed varastada;
- võtmed võidakse välja arvutada krüptoanalüüsi kasutades.

Leevendamiseks riski, et allkirjastamise algoritm osutub nõrgaks, mistõttu privaativõtmeid on võimalik murda krüptoanalüüsiga, soovitatakse käesolevas spetsifikatsioonis kõigil osalejatel rakendada sekundaarne allkirjastamise algoritm (varuvariant), mis tugineb muudele parameetritele või teistsugusele matemaatilisele probleemile kui primaarne algoritm.

Seoses nimetatud riskidega, mis on seotud väljastajate tegevuskeskkonnaga, tuleb tulemusliku kontrolli eesmärgil rakendada selliseid leevendusmeetmeid nagu privaativõtmete genereerimine, säilitamine ja kasutamine füüsilistes turvamoodulites (edaspidi „HSM“). Tungivalt soovitatakse HSMe kasutada tervisetõendite allkirjastamiseks.

Sõltumata sellest, kas väljastaja otsustab HSMe kasutada või mitte, tuleks kehtestada võtmete asendamise ajakava, mille kohaselt võtmete asendamissagedus on võrdeline sellega, kui kaitsetud on võtmed väliste võrkude, muude süsteemide ja personali suhtes. Samuti piirab hästi valitud asendamise ajakava riske, mis on seotud ekslikult väljastatud tervisetõenditega, võimaldades väljastajal sellised tõendid vajaduse korral võtme tühistamisega ühekorraga kehtetuks muuta.

7.3. *Sisendandmete valideerimine*

Neid spetsifikatsioone saab kasutada nii, et ebausaldusväärsetest allikatest andmeid võetakse vastu süsteemides, mis võivad oma loomult olla missioonikriitilised. Selle ründevektoriga seonduvate riskide minimeerimiseks tuleb kõik andmeväljad andmeliikide, pikkuste ja sisu põhjal nõuetekohaselt valideerida. Enne HCERTi sisu mistahes töötlemist tuleb samuti kontrollida väljastaja allkirja. Samas eeldab väljastaja allkirja valideerimine väljastaja kaitstud päise (Protected Issuer Header) eelnevat parsimist ja selle käigus võib võimalik ründaja teha katset sisestada hoolikalt meisterdatud teavet, mille eesmärk on õõnestada süsteemi turvalisust.

8. Usaldusteenuste haldus

HCERTi allkirja kontrolliks on vaja avalikku võtit. Liikmesriigid avalikustavad sellised avalikud võtmed. Põhimõtteliselt peab iga kontrollijal olema loetelu kõigi avalike võtmete kohta, mida ta on nõus usaldama (kuna avalik võti ei ole HCERTi osa).

Süsteemil on (ainult) kaks kihti: iga liikmesriigi kohta on üks või mitu riigi tasandi sertifikaati, millega allkirjastatakse üks või rohkem igapäevaste toimingute juures kasutatavatest dokumentide allkirjastaja sertifikaatidest.

Liikmesriikide sertifikaate nimetatakse riiklike allkirjastamise sertimiskeskuste (CSCA) sertifikaatideks ja tegu on (tavaliselt) iseallkirjastatud sertifikaatidega. Liikmesriikidel võib neid olla rohkem kui üks (näiteks piirkondliku detsentraliseerituse korral). Selliste CSCA-sertifikaatidega allkirjastatakse korrapäraselt dokumentide allkirjastaja sertifikaate (DSC), mida kasutatakse HCERTide allkirjastamiseks.

Sekretariaat täidab talituslikku rolli. Ta koondab ja avaldab korrapäraselt liikmesriikide DSCsid, olles neid eelnevalt kontrollinud CSCA-sertifikaatide loetelust (mis on edastatud ja mida on kontrollitud muude vahenditega).

Selle põhjal moodustuv DSCde loetelu koondab aktsepteeritavaid avalikke võtmeid (ja neile vastavaid võtmeindikaatoreid), mida kontrollijad võivad kasutada HCERTide allkirjade valideerimiseks. Kontrollijad peavad selle loetelu võtma ja seda korrapäraselt ajakohastama.

Selliste liikmesriigispetsiifiliste loetelude vormingut võib kohandada riiklike olude järgi. Seega võib selle usaldusloetelu failivorming varieeruda: näiteks võib see olla allkirjastatud JWKS (dokumendi RFC 7517 ⁽¹⁾) jaotise 5 kohane JWK set-vorming) või mis tahes muu asjaomases liikmesriigis kasutatavale tehnoloogiale iseloomulik vorming.

Lihtsuse tagamiseks võivad liikmesriigid niihästi esitada oma ICAO eMRTD süsteemide kehtivad CSCA-sertifikaadid või – nagu soovib WHO – luua sertifikaadi spetsiaalselt selle tervishoiuvaldkonna jaoks.

8.1. Võtmeidentifikaator (kid)

Võtmeidentifikaator (kid) arvutatakse DSCde usaldusväärsete avalike võtmete loetelu koostamisel ja see koosneb DER-(toor)vormingusse kodeeritud DSC kärbitud (esimesed 8 baiti) SHA-256 sõrmejäljest.

Kontrollijad ei pea võtmeidentifikaatorit DSC põhjal arvutama ja saavad väljastatud tervisetõendi võtmeidentifikaatorit kohe kõrvutada usaldusloetelus oleva võtmeindikaatoriga.

8.2. Erinevus ICAO eMRTD PKI usaldusmudelist

Ehkki spetsifikatsioonid järgivad ICAO eMRTD PKI usaldusmudeli häid tavasid, tehakse neis kiiruse eesmärgil mitu lihtsustust:

- liikmesriik võib esitada mitu CSCA-sertifikaati;
- DSC (võtme kasutamise) kehtivusajaks võib seada mis tahes aja, mis ei ületa CSCA-sertifikaadi kehtivusaega, ja see võib puududa;
- DSCd võivad sisaldada tervisetõendite-spetsiifilisi otstarbe tunnuseid (võtmekasutuslaiend);
- liikmesriigid võivad otsustada, et nad ei kontrolli mitte kunagi avaldatud tühistamisi, vaid tuginevad pelgalt sellistele DSCde loeteludele, mille nad iga päev sekretariaadilt saavad või ise koostavad.

⁽¹⁾ rfc7517 (ietf.org)

II LISA

NORMID ELI DIGITAALSE COVID-TÕENDI ANDMETEGA TÄITMISE KOHTA

Käesoleva lisaga kehtestatud väärtuste kogumite eesmärk on tagada semantilise tasandi koostalitlusvõime ja need peavad võimaldama digitaalse COVID-tõendi tehnilisi rakendusi. Vastavalt määruses (EL) 2021/953 sätestatule võib käesolevas lisas esitatud elemente kasutada kõigi kolme eri olukorra (vaktsineerimine/testimine/läbipõdemine) puhul. Käesolevas lisas on loetletud ainult elemendid, mis vajavad semantilist standardimist kodeeritud väärtuskogumitega.

Kodeeritud elementide riigikeelde tõlkimise eest vastutavad liikmesriigid.

Kõigi selliste andmeväljade puhul, mida ei ole järgmistes väärtuste kogumites nimetatud, soovitatakse kasutada UTF-8-süsteemi (nimi, testimiskeskus, tõendi väljastaja). Andmeväljad, mis sisaldavad kuupäevi (sünnikuupäev, vaktsineerimise kuupäev, esimese positiivse tulemuse andnud testi kuupäev, tõendi kehtivuse kuupäev), soovitatakse kodeerida ISO 8601 kohaselt.

Kui ükskõik millisel põhjusel ei saa kasutada allpool loetletud eelistatud koodisüsteeme, võib kasutada muid rahvusvahelisi koodisüsteeme ja koostada tuleks juhised selle kohta, kuidas vastendada teise koodisüsteemi koodid eelistatud koodisüsteemiga. Kui kindlaksmääratud väärtuste kogumites ei ole olemas sobilikku koodi, võib erandjuhtudel kasutada teksti (kuvatavad nimed).

Liikmesriigid, kes kasutavad oma süsteemides teistsugust kodeerimist, peaksid oma koodid vastendama kirjeldatud väärtuste kogumitega. Igasuguse sellise vastendamise eest vastutavad liikmesriigid.

Komisjon, keda abistavad e-tervise võrgustik ja terviseohutuse komitee, ajakohastab väärtuste kogumeid korrapäraselt. Ajakohastatud väärtuste kogumid avaldatakse komisjoni vastaval veebisaidil, samuti e-tervise võrgustiku veebilehel. Esitada tuleks ülevaade tehtud muudatustest.

1. Haigus või haigustekitaja, mille suhtes testiti/Haigus või haigustekitaja, millest tõendi omaja on tervenenu:
COVID-19 (SARS-CoV-2 või üks selle variantidest)

Eelistatud koodisüsteem: SNOMED CT.

Kasutatakse tõendite nr 1, 2 ja 3 puhul.

Valitud koodid tähistavad COVID-19 või juhul, kui on vaja üksikasjalikumat teavet SARS-CoV-2 konkreetse geneetilise variandi kohta, seda varianti, kui see üksikasjalik teave on vajalik epidemioloogilistel põhjustel.

Näide koodi kohta, mida tuleks kasutada: SNOMED CT kood 840539006 (COVID-19).

2. COVID-19 vaktsiin või profülaktika

Eelistatud koodisüsteem: SNOMED CT või anatoomiline, terapeutiline ja keemiline (ATC) klassifikatsioon.

Kasutatakse tõendi nr 1 puhul.

Näide eelistatud koodisüsteemidest pärinevate koodide kohta, mida tuleks kasutada: SNOMED CT kood 1119305005 (SARS-CoV-2 antikehade põhine vaktsiin), 1119349007 (SARS-CoV-2 mRNA vaktsiin), J07BX03 (COVID-19 vaktsiinid). Uute vaktsiiniliikide väljatöötamise ja kasutuselevõtu korral tuleks väärtuste kogumit laiendada.

3. COVID-19 vastu vaktsineerimiseks kasutatud ravim

Eelistatud koodisüsteemid (eelistuse järjekorras):

- liidu ravimiregister – kogu ELis kehtivat müügiluba omavad vaktsiinid (loa number);
- üleilmne vaktsiinide register, mille võib luua Maailma Terviseorganisatsioon;
- muudel juhtudel vaktsineerimiseks kasutatud ravimi nimetus. Kui nimetus sisaldab tühikud, tuleks need asendada sidekriipsudega.

Väärtuste kogumi nimi: vaktsiin.

Kasutatakse tõendi nr 1 puhul.

Näide eelistatud koodisüsteemidest pärineva koodi kohta, mida tuleks kasutada: EU/1/20/1528 (Comirnaty). Näide koodina kasutatava vaktsiini nimetuse kohta: Sputnik-V (tähistab vaktsiini Sputnik V).

4. COVID-19 vaktsiini müügiloo hoidja või tootja

Eelistatud koodisüsteem:

- Euroopa Raviameti antud organisatsiooni kood (ISO ravimite identifitseerimise standardite kohane süsteem SPOR);
- üleilmne vaktsiinide müügiloo hoidjate või tootjate register, mille võib luua Maailma Terviseorganisatsioon;
- muudel juhtudel organisatsiooni nimi. Kui nimetus sisaldab tühikud, tuleks need asendada sidekriipsudega.

Kasutatakse tõendi nr 1 puhul.

Näide eelistatud koodisüsteemidest pärineva koodi kohta, mida tuleks kasutada: ORG-100001699 (AstraZeneca AB). Näide koodina kasutatava vaktsiini nimetuse kohta: Sinovac-Biotech (tähistab vaktsiini Sinovac Biotech).

5. Järjekorranumber mitme vaktsiinidoosi korral ning dooside koguarv vaktsiiniseerias

Kasutatakse tõendi nr 1 puhul.

Kaks välja:

- (1) tsükli käigus manustatud doosi järjekorranumber;
- (2) täieliku vaktsineerimistsükli dooside eeldatav arv (konkreetses isiku puhul manustamise hetkel).

Näiteks 1/1 ja 2/2 tähendab, et tsükkel on lõpetatud; see hõlmab valikut 1/1 juhul, kui vaktsiinil on kaks doosi, aga kui liikmesriigi rakendatava korra kohaselt manustatakse seda üks doos isikutele, kellel on enne vaktsineerimist diagnoositud COVID-19. Tsükli dooside koguarv tuleks märkida vastavalt teabele, mis on doosi manustamise ajal olemas. Näiteks juhul kui konkreetse vaktsiini viimase annuse manustamise ajal on teada, et vaja läheb kolmandat (võimendavat) annust, kajastub see teises väljale märgitud arvus (näiteks 2/3, 3/3 jne).

6. Liikmesriik või kolmas riik, kus vaktsiin manustati/test tehti

Eelistatud koodisüsteem: ISO 3166 riigikoodid.

Kasutatakse tõendite nr 1, 2 ja 3 puhul.

Väärtuste kogumi sisu: täielik kahetäheliste koodide loetelu, mis on FIHRI spetsifikatsiooni kohase väärtuste kogumine kättesaadav aadressil (<http://hl7.org/fhir/ValueSet/iso3166-1-2>).

7. Testi liik

Eelistatud koodisüsteem: LOINC.

Kasutatakse tõendi nr 2 puhul ja juhul kui delegeeritud õigusaktiga hakatakse toetama selliste läbipõdemistõendite väljastamist, mis tuginevad muud liiki testidele kui nukleiinhappe amplifitseerimise test, tõendi nr 3 puhul.

Selle väärtuste kogumi koodid tähistavad testimismeetodeid ja need tuleb valida vähemalt selleks, et teha vahel nukleiinhappe amplifitseerimise testidel ja antigeeni kiirtestidel, nagu on sätestatud määruses (EL) 2021/953.

Näide eelistatud koodisüsteemidest pärineva koodi kohta, mida tuleks kasutada: LP217198-3 (immuunkromatograafiline kiirtest).

8. Kasutatud testi tootja ja kaubanduslik nimetus (nukleiinhappe amplifitseerimise testi puhul ei ole kohustuslik)

Eelistatud koodisüsteem: terviseohutuse komitee koostatud ja Teadusuuringute Ühiskeskuse hallatav loetelu antigeeni testide kohta (COVID-19 *in vitro* diagnostika meditsiiniseadmete ja testimismeetodite andmebaas).

Kasutatakse tõendi nr 2 puhul.

Väärtuste kogumi sisu hõlmab antigeeni kiirtestide valikut, mis on loetletud COVID-19 antigeeni kiirtestide ajakohastatud ühisloetelus, mis loodi nõukogu soovitusel 2021/C 24/01 alusel ja mille on heaks kiitnud terviseohutuse komitee. Loetelu haldab Teadusuuringute Ühiskeskus ja see asub COVID-19 *in vitro* diagnostika meditsiiniseadmete ja testimismeetodite andmebaasis aadressil <https://covid-19-diagnostics.jrc.ec.europa.eu/devices/hsc-common-recognition-rat>.

Selle koodisüsteemi puhul kasutatakse asjakohaseid välju (testimisseadme tunnus, testi ja tootja nimi) vastavalt Teadusuuringute Ühiskeskuse struktureeritud vormingule, mis on esitatud aadressil <https://covid-19-diagnostics.jrc.ec.europa.eu/devices>.

9. Testitulemus

Eelistatud koodisüsteem: SNOMED CT.

Kasutatakse tõendi nr 2 puhul.

Valitud kood peab võimaldama vahetegemist positiivsel ja negatiivsel testitulemusel („nakkus tuvastati“ või „nakkust ei tuvastatud“). Kui kasutusjuhtumitest tulenevalt on vaja täiendavaid väärtusi (näiteks „määratlemata“), võib need lisada.

Näide eelistatud koodisüsteemidest pärinevate koodide kohta, mida tuleks kasutada: 260415000 („nakkust ei tuvastatud“) ja 260373001 („nakkus tuvastati“).

III LISA

TÕENDI KORDUMATU TUNNUSE ÜHTNE STRUKTUUR

1. Sissejuhatus

Igal ELi digitaalsel COVID-tõendil on tõendi kordumatu tunnus, mis toetab selliste tõendite koostalitlusvõimet. Tõendi kordumatu tunnus saab kasutada tõendi kontrolliks. Tõendi kordumatu tunnuse kasutuselevõtu eest vastutavad liikmesriigid. Tõendi kordumatu tunnus on vahend, millega kontrollida tõendi õigsust ja vajaduse korral siduda see registreerimissüsteemiga (näiteks immuniseerimise infosüsteemiga). Samuti võimaldavad need tunnused liikmesriikidel veenduda (paberkanalil ja digitaalselt), et isik on vaksineeritud või teda on testitud.

2. Tõendi kordumatu tunnuse ülesehitus

Tõendi kordumatu tunnus järgib ühtset struktuuri ja vormingut, mis hõlbustavad teabe tõlgendamist inimeste poolt ja/või masinaga, ning see võib puudutada selliseid elemente nagu vaksineerimise liikmesriik, vaktsiin ise ja liikmesriigi konkreetne tunnus. See tagab liikmesriikidele paindlikkuse selle vormistamisel täielikus kooskõlas normidega isikuandmete kaitse kohta. Eri elementide järjestus vastab kindlale hierarhiale, mis võimaldab plokkide tulevikus muuta, säilitades samal ajal selle struktuurse terviklikkuse.

Tõendi kordumatu tunnuse ülesehituse võimalikud lahendused moodustavad spektri, millel on kaks peamist muutuvat parameetrit – modulaarsus ja inimesepoolne tõlgendatavus – ning üks keskne omadus.

- Modulaarsus: millisel määral koosneb kood eri moodulitest, mis sisaldavad semantiliselt erinevat teavet;
- inimesepoolne tõlgendatavus: millisel määral kood on seda lugeva inimese jaoks mõistetav või tema poolt tõlgendatav;
- üleilmselt kordumatu; riigi või asutuse tunnus hallatakse hoolikalt; igalt riigilt (asutuselt) oodatakse, et ta haldab nimeruumi talle kuuluvat segmenti hoolikalt, see tähendab ei taaskasuta tunnuseid ega väljasta neid uuesti. Selline kombinatsioon tagab, et iga tunnus on ainuke omataoline maailmas.

3. Üldnõuded

Tõendi kordumatu tunnus peaks vastama järgmistele üldnõuetele.

- (1) Märgistik: lubatud on ainult US-ASCII kohased suured tärgid (A–Z, 0–9); eraldamiseks võidakse kasutada dokumendi RFC3986 ⁽¹⁾ ⁽²⁾ kohaseid täiendavaid erimärke („/“, „#“, „.“).
- (2) Maksimumpikkus: projekterijad peaksid seadma eesmärgiks pikkuse 27–30 märki; ⁽³⁾
- (3) Versiooni eesliide: näitab tõendi kordumatu tunnuse skeemi versiooni. Dokumendi käesoleva versiooni eesliide on „01“; eesliide koosneb kahest numbrist.
- (4) Riigi eesliide: riigikoodid on esitatud standardis ISO 3166-1. Pikemad koodid (st kolm märki ja rohkem, nagu näiteks „UNHCR“) jäetakse kasutamiseks tulevikus.
- (5) Koodi järelliide/kontrollsumma.
  - 5.1. Liikmesriigid peaksid kasutama kontrollsummat juhul, kui on tõenäoline, et tunnus edastatakse, kirjutatakse ümber (inimese poolt) või see muul viisil laostub (st juhul kui seda kasutatakse väljatruki kujul).
  - 5.2. Kontrollsummat ei tohi kasutada tõendi valideerimiseks ja tehniliselt ei moodusta see osa tunnusest, vaid seda kasutatakse koodi tervikluse kontrolliks. Kontrollsumma peaks olema standardi ISO-7812-1 (LUHN-10) ⁽⁴⁾ kohane kogu tõendi kordumatu tunnuse digitaalses/sidevahendi kaudu edastatavas vormingus kokkuvõte. Kontrollsumma on tõendi kordumatu tunnuse ülejäänud osast eraldatud märgiga „#“.

⁽¹⁾ rfc3986 (ietf.org)

⁽²⁾ Selliseid välju nagu sugu, partii number, manustamiskeskus, tervishoiutöötaja tunnus või järgmise vaksineerimise kuupäev ei pruugi olla vaja muul otstarbel kui kasutamiseks meditsiinilistel eesmärkidel.

⁽³⁾ QR-koodide kasutuselevõtu korral võivad liikmesriigid kaaluda võimalust kasutada lisamärke kogupikkusega kuni 72 märki (sealhulgas tunnuse enese 27–30 märki), et edastada muud teavet. Selle, millise teabega on tegu, määravad kindlaks liikmesriigid ise.

⁽⁴⁾ Luhn'i mod N algoritm on laiendatud Luhn'i algoritm (mida nimetatakse ka mod 10 algoritmiks), mis toimib numbrikoodide puhul ja mida kasutatakse näiteks krediitkaartide kontrollsumma arvutamiseks. Laiendus võimaldab algoritmil toimida ükskõik millise väärtuste jada puhul (siinsel juhul tähtedega).

Tagada tuleks tagasiühilduvus: liikmesriigid, kes muudavad aja jooksul oma tunnuste struktuuri (põhiversiooni piires, milleks on praegu v1), peavad tagama, et mis tahes kaks identset tunnust tähistavad ühte ja sama vaktsineerimistõendit/-kinnitust. Teisisõnu ei saa liikmesriigid tunnuseid taaskasutada.

4. Vaktsineerimistõendite kordumatute tunnuste variandid

E-tervise võrgustiku suunistes kontrollitavate vaktsineerimistõendite ja nende põhiliste koostalitlusvõime elementide kohta ^(?) on esitatud eri võimalused, mida liikmesriigid ja muud osalised saavad kasutada ning mis võivad liikmesriikides samal ajal käibel olla. Liikmesriigid saavad sellised eri variandid kasutusele võtta tõendi kordumatu tunnuse skeemi eri versioonis.

---

^(?) https://ec.europa.eu/health/sites/default/files/ehealth/docs/vaccination-proof_interoperability-guidelines_en.pdf

IV LISA

DIGITAALSERTIFIKAATIDE HALDUS

1. Sissejuhatus

ELi digitaalsete COVID-tõendite (digital COVID certificates, edaspidi „DCC“) signeerimisvõtmete turvaline ja usaldusväärne vahetamine liikmesriikide vahel toimub ELi digitaalse COVID-tõendi lüüsi kaudu (Digital COVID Certificate Gateway, edaspidi „DCCG“), mis toimib avalike võtmete keskse hoidlana. DCCG annab liikmesriikidele võimaluse avaldada avalikud võtmed, mis vastavad nende poolt DCCde allkirjastamiseks kasutatavatele privaatvõtmetele. DCCG-le tuginevad liikmesriigid võivad selle vahendusel hankida kiiresti uusimat avalike võtmete materjali. Hiljem saab DCCGd laiendada, et vahetada liikmesriikide esitatavat usaldusväärset lisateavet, nagu DCCde valideerimisreeglid. COVID-tõendite raamistiku usaldusmudel on avaliku võtme taristu (edaspidi „PKI“). Igal liikmesriigil on üks või mitu riiklikku allkirjastamise sertimiskeskust (Country Signing Certification Authority, edaspidi „CSCA“), kelle sertifikaadid on küllaltki pika kehtivusajaga. Vastavalt liikmesriigi otsusele võib CSCA olla sama nagu masinloetavate reisidokumentide puhul kasutatav CSCA või sellest erineda. CSCA väljastab digitaalsertifikaate riiklikele ja lühiajalistele dokumentide allkirjastajatele (st DCCde allkirjastajatele), mida nimetatakse dokumentide allkirjastaja sertifikaatideks (Document Signer Certificates, edaspidi „DSC“). CSCA toimib ankurvõtmena, nii et sellele tuginevad liikmesriigid saavad kasutada CSCA-sertifikaati korrapäraselt muutuvate DSCde ehtsuse ja tervikluse valideerimiseks. Pärast valideerimist saavad liikmesriigid kasutada nimetatud sertifikaate (või pelgalt neis sisalduvaid avalikke võtmeid) omaene rakendustes DCCde valideerimiseks. Lisaks CSCAdele ja DSCdele tugineb DCCG tehingute autentimisel ja andmete allkirjastamisel ka PKI-le kui autentimise alusele ja vahendile, millega tagada liikmesriikide ja lüüsi vaheliste sidekanalite terviklus.

Andmete tervikluse ja ehtsuse saavutamiseks saab kasutada digiallkirju. Avalike võtmete ja kontrollitud identiteetide (või väljastajate) sidumisega loovad avaliku võtme taristud usaldusväarsuse. Seda on vaja, et muud osalised saaksid kontrollida andmete päritolu ja sidepartneri identiteeti ning teha usaldamisega seotud otsuseid. DCCG kasutab ehtsuse kinnitamiseks mitut digitaalsertifikaati. Käesolevas lisas määratakse kindlaks, milliseid digitaalsertifikaate kasutatakse ja kuidas need välja töötada, et tagada liikmesriikides nende laialdane koostalitlusvõime. Selles on esitatud üksikasjalikum teave vajalike digitaalsertifikaatide kohta ning antud suuniseid sertifikaadimallide ja kehtivusaja kohta liikmesriikides, kes soovivad kasutada omaene CSCAd. Kuna DCCsid saab kontrollida konkreetse ajavahemiku vältel (alates väljastamisest, aeguvad teatud aja jooksul), on vaja kindlaks määrata kontrollimudel kõigi digitaalsertifikaatidele ja DCCdele lisatavate allkirjade jaoks.

2. Terminoloogia

Järgmises tabelis on esitatud käesolevas lisas kasutatud lühendid ja terminid.

Termin	Määratlus
Sertifikaat	Teise nimega digitaalsertifikaat. X.509 v3 sertifikaat, mis sisaldab avaliku üksuse avalikku võtit
CSCA	Riiklik allkirjastamise sertimiskeskus
DCC	ELi digitaalne COVID-tõend Allkirjastatud digitaalne dokument, mis sisaldab teavet vaksineerimise, testimise või läbipõdemise kohta
DCCG	ELi digitaalse COVID-tõendi lüüs. Süsteem, mida kasutatakse DSCde vahetamiseks liikmesriikide vahel
DCCG _{TA}	DCCG ankurvõtme sertifikaat. Sellele vastavat privaatvõtit kasutatakse kõigi CSCA-sertifikaatide allkirjastamiseks vallasrežiimis
DCCG _{TLS}	DCCG TLSi serveri sertifikaat
DSC	Dokumendi allkirjastaja sertifikaat. Digitaalsertifikaat, mis kuulub liikmesriigi dokumentide allkirjastajale (näiteks süsteemile, millel on luba DCCsid allkirjastada). Selle sertifikaadi väljastab liikmesriigi CSCA
EC-DSA	Elliptiliste kõverate digiallkirja algoritm. Elliptilistel kõveratel põhinev krüptoalgoritm allkirjastamiseks
Liikmesriik	ELi liikmesriik

Termin	Määratlus
mTLS	Vastastikune TLS. Transpordikihi turbeprotokoll, mis kasutab vastastikust autentimist
NB	Liikmesriigi tagateenistus
NB _{CSCA}	Liikmesriigi CSCA-sertifikaat (võib olla rohkem kui üks)
NB _{TLS}	Riikliku tagateenistuse TLS-kliendi autentimissertifikaat
NB _{UP}	Sertifikaat, mida riiklik tagateenistus kasutab DCCGsse üleslaaditavate andmepakettide allkirjastamiseks
PKI	Avaliku võtme taristu. Digitaalsertifikaatidele ja sertimiskeskustele tuginev usaldusmudel
RSA	Asümmeetriline krüptoalgoritm, mis põhineb täisarvu tegurdusel ja mida kasutatakse digiallkirjadeks või asümmeetrilises krüptograafias

3. DCCG andmevood ja turvateenused

Selles punktis antakse ülevaade DCCG süsteemi andmevoogudest ja turvateenustest. Samuti määratletakse selles võtmed ja sertifikaadid, mida kasutatakse, et kaitsta sidet, üleslaaditud teavet, DCCsid ja allkirjastatud usaldusloetelu kõigist kaasatud CSCA-sertifikaatidest. DCCG toimib andmekeskusena, mis võimaldab liikmesriikidel vahetada allkirjastatud andmepakette.

DCCG pakub üleslaaditud andmepakette nende algkujul, mis tähendab, et DCCG ei lisa talle saabunud pakettidele DCCsid ega kustuta sealt neid. Liikmesriikide tagateenistusel on võimalik kontrollida üleslaaditud andmete läbivat terviklust ja ehtsust. Lisaks sellele kasutavad riiklikud tagateenistused ja DCCG vastastikust TLS-autentimist turvalise ühenduse loomiseks. See lisandub vahetatud andmetes leiduvatele allkirjadele.

3.1. Autentimine ja ühenduse loomine

DCCG kasutab transpordikihi vastastikuse autentimisega turvet (TLS), et luua liikmesriigi tagateenistuse ja lüüsi keskkonna vahele autentitud ja krüpteeritud kanal. Seega on DCCG-l TLS-serveri sertifikaat (lühivormis „DCCG_{TLS}“) ja riiklikel tagateenistustel on TLS-kliendi sertifikaat (lühivormis „NB_{TLS}“). Sertifikaatide mallid on esitatud punktis 5. Kõik riiklikud tagateenistused võivad esitada oma TLS-sertifikaadi. See sertifikaat kantakse ühemõtteliselt valgesse nimekirja ja seega võib selle väljastada avalikult usaldatav sertimiskeskus (näiteks sertimiskeskus, kes järgib CA/Browser Forumi põhinõudeid), riiklik sertimiskeskus või see võib olla ise allkirjastatud. Iga liikmesriik vastutab oma riiklike andmete ja DCCGga ühenduse loomiseks kasutatud privaatvõtme kaitse eest. Nn oma sertifikaadi (bring your own certificate) lähenemisviisiks on vaja täpselt määratletud registreerimis- ja identimisprotsessi, samuti tühistamis- ja uuendamismenetlusi, nagu kirjeldatud punktides 4.1, 4.2 ja 4.3. DCCG kasutab valget nimekirja, kuhu NBde TLS-sertifikaadid lisatakse pärast nende edukat registreerimist. Turvalise ühenduse DCCGga saavad luua ainult need NBd, kes autendivad ennast privaatvõtmega, mis vastab valgesse nimekirja kuuluvale sertifikaadile. Ka DCCG kasutab TLS-sertifikaati, mis võimaldab NBdel kontrollida, et nad loovad tööpoolsest ühenduse tegeliku DCCGga, mitte mõne DCCGd teeskleva pahatahtliku üksusega. DCCG sertifikaat antakse NBdele pärast edukat registreerimist. DCCG_{TLS} sertifikaadi väljastab avalikult usaldatav sertimiskeskus (sealhulgas kõigi peamiste brauserite jaoks). Selle eest, et ühendus DCCGga on turvaline, vastutavad liikmesriigid (näiteks võivad nad võrrelda ühendusserveri DCCG_{TLS} sertifikaadi sõrmejälge sellega, mis edastati pärast registreerimist).

3.2. Riiklikud allkirjastamise sertimiskeskused ja valideerimismudel

DCCG raamistikus osalevad liikmesriigid peavad DCCde väljastamiseks kasutama CSCAd. Liikmesriikidel võib olla rohkem kui üks CSCA (näiteks piirkondliku deentraliseerituse korral). Iga liikmesriik võib kasutada olemasolevaid sertimiskeskusi või luua spetsiaalse (võimaluse korral iseallkirjastatud) sertimiskeskuse DCC-süsteemi jaoks.

Ametliku kaasamisprotsessi käigus peavad liikmesriigid esitama oma CSCA-sertifikaadi(d) DCCG käitajale. Pärast liikmesriigi edukat registreerimist (*täpsemat teavet vt punkt 4.1*) uuendab DCCG käitaja allkirjastatud usaldusloetelu, mis sisaldab kõiki DCC raamistikus aktiivseid CSCA-sertifikaate. DCCG käitaja kasutab spetsiaalset asümmeetrilist võtmepaari, et usaldusloetelu ja sertifikaadid vallaskeskonnas allkirjastada. Privaatvõtit ei säilitata DCCG sidussüsteemis, nii et sidussüsteemi rikkumine ei anna ründajale võimalust rikkuda usaldusloetelu. Sellele vastav ankurvõtme sertifikaat (DCCG_{TA}) antakse riiklike tagateenistuste käsutusse kaasamisprotsessi käigus.

Liikmesriigid saavad usaldusloetelu oma kontrollimenetluste jaoks DCCG-lt. CSCA on määratletud kui DSCsid väljastav sertimiskeskus ja seega peavad liikmesriigid, kes kasutavad mitmetasandilist sertimiskeskuste hierarhiat (näiteks juursertimiskeskus -> CSCA -> DSCd), esitama DSCsid väljastava alamsertimiskeskuse. Sellisel juhul, see tähendab kui liikmesriik kasutab olemasolevat sertimiskeskust, eirab DCC-süsteem kõike, mis on CSCAst ülalpool, ja paneb valgesse nimekirja ankurvõtmena ainult CSCA (hoolimata sellest, et tegu on alamsertimiskeskusega). See tuleneb asjaolust, et ICAO mudel võimaldab ainult täpselt kaht tasandit – nn juur ehk CSCA ja nn leht ehk DSC, mis on allkirjastatud just selle CSCA poolt.

Juhul kui liikmesriik käitab omaenese CSCAd, vastutab selle sertimiskeskuse turvalise toimimise ja võtmehalduse eest liikmesriik. CSCA toimib DSCde ankurvõtmena ja seega on CSCA privaatvõtme kaitse DCC keskkonna tervikluse seisukohalt keske tähtsusega. DCC PKI kontrollimudel on kestmudel (shell model), mis deklareerib, et kõik sertifitseerimisahela valideerimiseks kasutatavad sertifikaadid peavad kehtima teataval ajal (st allkirja valideerimise ajal). Seega kehtivad järgmised piirangud:

- CSCA ei väljasta sertifikaate, mille kehtivusaeg on pikem kui sertimiskeskuse enese sertifikaat;
- dokumentide allkirjastaja ei allkirjasta dokumente, mille kehtivusaeg on pikem kui DSC enda oma;
- omaenese CSCAd käitavad liikmesriigid peavad kindlaks määrama oma CSCA ja kõigi väljastatud tõendite kehtivusaja ning kandma hoolt sertifikaatide uuendamise eest.

Punktis 4.2 on esitatud soovitusid kehtivusaegade kohta.

3.3. Üleslaaditud andmete terviklus ja ehtsus

Riiklikud tagateenistused saavad DCCGd pärast edukat vastastikust autentimist kasutada selleks, et laadida üles ja alla digitaalselt allkirjastatud andmepakette. Alguses sisaldavad need andmepaketid liikmesriikide DSCsid. Võtmepaari, mida riiklik tagateenistus kasutab DCCG süsteemi üles laaditud andmepakettidele digiallkirjastamiseks, nimetatakse riikliku tagateenistuse üleslaadimisallkirja võtmepaariks ja selle vastava digitaalsertifikaadi lühivorm on NB_{UP}-sertifikaat. Iga liikmesriik kasutab omaenese isiklikku NB_{UP}-sertifikaati, mis võib olla iseallkirjastatud või mille võib olla väljastanud olemasolev sertimiskeskus, näiteks riiklik sertimiskeskus (st vastavalt CA/Browser Forumi põhinõuetele sertifikaate väljastav sertimiskeskus). NB_{UP}-sertifikaat erineb kõigist liikmesriigi kasutatavatest sertifikaatidest (st CSCA, TLSi klient või DSCd).

Liikmesriigid peavad üleslaadimissertifikaadi DCCG käitajale esitama algse registreerimismenetluse käigus (*üksikasjalikum teave vt punkt 4.1*). Iga liikmesriik vastutab oma riiklike andmete eest ja peab kaitsma üleslaaditud andmete allkirjastamiseks kasutatavat privaatvõtit.

Teised liikmesriigid saavad allkirjastatud andmepakette kontrollida, kasutades DCCG poolt nende käsutusse antud üleslaadimissertifikaate. Enne üleslaaditud andmete edastamist teistele liikmesriikidele kontrollib DCCG selle ehtsust ja terviklust NB üleslaadimissertifikaadi abil.

3.4. DCCG tehnilisele arhitektuurile esitatavad nõuded

DCCG tehnilise arhitektuuri suhtes kehtivad järgmised nõuded.

- DCCG kasutab vastastikust TLS-autentimist, et luua NBdega autentitud ja krüpteeritud ühendus. Seega peab DCCG registreeritud NB_{TLS} kliendisertifikaatide valget nimekirja;
- DCCG kasutab kaht elektroonilist sertifikaati (DCCG_{TLS} ja DCCG_{TA}), millel on kaks eri võtmepaari. DCCG_{TA} võtmepaari privaatvõtit hoitakse vallaskeskonnas (mitte DCCG siduselementides);

- DCCG peab NB_{CSCA}-sertifikaatide usaldusloetelu, mis on allkirjastatud DCCG_{TA} privaatvõtmega;
- kasutatavad šifrid peavad vastama *punkti 5.1* nõuetele.

4. Sertifikaatide elutsükli haldus

4.1. Riiklike tagateenistuste registreerimine

Liikmesriigid peavad DCCG süsteemis osaleva käitaja DCCG juures registreerima. Käesolevas punktis on kirjeldatud tehnilisi toiminguid ja töökorda, mida tuleb järgida riikliku tagateenistuse registreerimiseks.

DCCG käitaja ja liikmesriigid peavad kaasamisprotsessi eesmärgil vahetama teavet tehniliste kontaktisikute kohta. Eeldatakse, et tehnilised kontaktisikud on nende liikmesriigi poolt õiguspäraseks tunnistatud ja identimine/autentimine toimub muude kanalite kaudu. Näiteks võib autentimine toimuda nii, et liikmesriigi tehniline kontaktisik esitab sertifikaadid salasõnaga krüpteeritud failidena e-postiga ja annab vastava salasõna DCCG käitajale telefonitsi. Samuti võib kasutada muid DCCG käitaja poolt kindlaksmääratud turvalisi kanaleid.

Registreerimise ja identimise käigus peab liikmesriik esitama kolm elektroonilist sertifikaati:

- liikmesriigi TLS-sertifikaat NB_{TLS};
- liikmesriigi üleslaadimissertifikaat NB_{UP};
- liikmesriigi CSCA-sertifikaat/sertifikaadid NB_{CSCA}.

Kõik esitatud sertifikaadid peavad vastama *punktis 5* esitatud nõuetele. DCCG käitaja kontrollib, et esitatud sertifikaat vastab *punktis 5* esitatud nõuetele. Pärast identimist ja registreerimist teeb DCCG käitaja järgmist.

- lisab NB_{CSCA} sertifikaadi(d) usaldusloetellu, mis on allkirjastatud privaatvõtmega, mis vastab DCCG_{TA} avalikule võtmele;
- lisab NB_{TLS} sertifikaadi DCCG TLS otspunktide valgesse nimekirja;
- lisab NB_{UP} sertifikaadi DCCG süsteemi;
- annab liikmesriigi käsutusse DCCG_{TA} ja DCCG_{TLS} digitaalsertifikaadi.

4.2. Sertifikatsioonikeskused, kehtivusaeg ja uuendamine

Juhul kui liikmesriik soovib kasutada omaenese CSCAd, võivad CSCA-sertifikaadid olla iseallkirjastatud sertifikaadid. Need toimivad liikmesriigi ankurvõtmena ja seega peab liikmesriik CSCA-sertifikaadi avalikule võtmele vastavat privaatvõtit kindlalt kaitsma. Liikmesriigil soovitatakse oma CSCA jaoks kasutada vallassüsteemi, st arvutisüsteemi, mis ei ole ühendatud ühtegi võrku. Süsteemile juurdepääsuks tuleb kasutada mitut inimest nõudvat korda (näiteks järgides nn nelja silma põhimõtet). Pärast DSCde allkirjastamist kohaldatakse toimimiskontrolli, CSCA privaatvõtit sisaldavat süsteemi hoitakse turvaliselt ja juurdepääsu sellele kontrollitakse rangelt. CSCA privaatvõtme täiendavaks kaitseks võib kasutada füüsilisi turvamooduleid või kiipkaarte. Elektroonilistel sertifikaatidel on kehtivusaeg, mis sunnib sertifikaati uuendama. Uuendamist on vaja, et kasutada värsked krüptovõtmeid ja kohandada võtmete pikkust, kui kasutatava krüptoalgoritmi turvalisust ohustavad uued edusammud andmetöötluse vallas või uued ründed. Kasutatakse kestmudelit (vt *punkt 3.2*).

Arvestades digitaalsete COVID-tõendite aastast kehtivust, soovitatakse järgmisi kehtivusaegu:

- CSCA: 4 aastat;
- DSC: 2 aastat;
- üleslaadimine: 1–2 aastat;
- TLS-kliendi autentimine: 1–2 aastat.

Õigeaegselt uuendamiseks soovitatakse privaatvõtmete puhul järgmisi kasutusaegu:

- CSCA: 1 aasta;
- DSC: 6 kuud.

Selleks et võimaldada sujuvat toimimist, peavad liikmesriigid looma uued üleslaadimissertifikaadid ja TLS-sertifikaadid õigeaegselt, näiteks kuu aega enne nende aegumist. CSCA sertifikaate ja DSCsid tuleks uuendada vähemalt kuu aega enne privaatvõtme kehtivuse lõppu (võttes arvesse vajalikke korralduslikke meetmeid). Liikmesriigid peavad esitama uuendatud CSCA, üleslaadimis- ja TLS-sertifikaadid DCCG käitajale. Aegunud sertifikaadid eemaldatakse valgest nimekirjast ja usaldusloetelust.

Liikmesriigid ja DCCG käitaja peavad ise jälgima oma sertifikaatide kehtivust. Puudub keskne üksus, kes peaks arvet sertifikaatide kehtivuse üle ja osalisi teavitaks.

4.3. *Sertifikaatide tühistamine*

Üldiselt saab elektroonilise sertifikaadi tühistada selle väljastanud sertimiskeskus, kasutades tühistatud sertifikaatide loendit või OCSP kehtivuskinnitusi. DCC süsteemi CSCAd peaksid esitama tühistatud sertifikaatide loendi. Isegi kui teised liikmesriigid neid tühistatud sertifikaatide loendeid praegu ei kasuta, tuleks need integreerida tulevaseks kasutuseks. Juhul kui CSCA otsustab tühistatud sertifikaatide loendeid mitte esitada, tuleb kõnealuse CSCA DSCsid uuendada, kui tühistatud sertifikaatide loendid muutuvad kohustuslikuks. Kontrollijad ei peaks DSCde valideerimiseks kasutama mitte OCSP kehtivuskinnitusi, vaid tühistatud sertifikaatide loendeid. On soovitatav, et riiklik tagateenistus tegeleb DCC lüüsi alla laaditud DSCde vajaliku valideerimisega ja edastab riiklikele DCC valideerijatele ainult usaldusväärsete ja valideeritud DSCde kogumi. DCC valideerijad ei peaks oma valideerimisprotsessi käigus tegelema DSC kehtivuse kontrolliga. Selle üks põhjus on kaitsta DCC omajate privaatsust, vältides mis tahes võimalust, et ühe konkreetse DSC kasutamist saaks jälgida sellega seotud OCSP kehtivuskinnituse kaudu.

Liikmesriigid saavad oma DSCd kehtivat üleslaadimis- ja TLS-sertifikaati kasutades DCCGst ise eemaldada. DSC eemaldamine tähendab, et kui liikmesriigid laadivad alla DSCde uuendatud loetelu, muutuvad kõik selle DSCga väljastatud DCCd kehtetuks. DSCdele vastava privaatvõtme materjali kaitse on eluliselt tähtis. Kui liikmesriigid peavad üleslaadimis- või TLS-sertifikaate uuendama, näiteks riikliku tagateenistuse rikkumise tõttu, peavad nad DCCG käitajat sellest teavitama. Siis saab DCCG käitaja mõjutatud sertifikaadilt usalduse ära võtta, näiteks eemaldades selle TLSi valgest nimekirjast. DCCG käitaja võib üleslaadimissertifikaadid DCCG andmebaasist eemaldada. Sellele üleslaadimissertifikaadile vastava privaatvõtme allkirjastatud paketid kaotavad kehtivuse, kui riiklikud tagateenistused usalduse tühistatud sertifikaadilt ära võtavad. Juhul kui tühistada tuleb CSCA-sertifikaat, teavitavad liikmesriigid DCCG käitajat, samuti teisi liikmesriike, kellega neil on usaldussuhted. DCCG käitaja väljastab uue usaldusloetelu, milles asjaomast sertifikaati enam ei ole. Kõik selle CSCA väljastatud DSCd kaotavad kehtivuse, kui liikmesriigid oma tagateenistuse usaldusväärsete sertifikaatide ladu uuendavad. Juhul kui on vaja tühistada DCCG_{TLS} sertifikaat või DCCG_{TA} sertifikaat, peavad DCCG käitaja ja liikmesriik tegema koostööd, et luua uus usaldatav TLS-ühendus ja usaldusloetelu.

5. **Sertifikaatide mallid**

Selles punktis on esitatud nõuded ja suunised krüptograafia kohta, samuti teatavatele mallidele esitatavad nõuded. DCCG sertifikaatide kohta on käesolevas punktis määratletud sertifikaatide mallid.

5.1. *Krüptograafilised nõuded*

Krüptoalgoritmid ja TLSi šifrikomplektid võib valida vastavalt Saksamaa Infoturbe Liiduameti (BSI) või SOG-ISi soovitustele. Need soovitused on sarnased muude institutsioonide ja standardiorganisatsioonide soovitustega. Soovitused on esitatud tehnilistes suunistes TR 02102-1 ja TR 02102-2 ⁽¹⁾ või SOG-ISi dokumendis „Agreed Cryptographic Mechanisms“ ⁽²⁾.

5.1.1. Nõuded DSC-le

Kehtivad *I lisa punktis 3.2.2* esitatud nõudeid. Seega soovitatakse tungival, et dokumentide allkirjastajad kasutaksid elliptiliste kõverate digiallkirja algoritmi ja NIST-p-256 (nagu on kirjeldatud standardi (FIPS PUB 186-4) D lisas). Teistele elliptilistele kõveratele puudub tugi. DCC ruumipiirangute tõttu ei peaks liikmesriigid kasutama RSA-PSSI,

⁽¹⁾ BSI - Technical Guidelines TR-02102 (bund.de)

⁽²⁾ SOG-IS - Supporting documents (sogis.eu)

ehkki see on lubatud kui algoritmi varuvariant. Juhul kui liikmesriik kasutab RSA-PSSi, peaks mooduli suurus olema 2048 või kõige enam 3072 bitti. DSC allkirja krüptograafilise räsifunktsiooni jaoks tuleb kasutada SHA-2, mille väljund on ≥ 256 bitti (vt ISO/IEC 10118-3:2004).

5.1.2. Nõuded seoses TLS-, üleslaadimis- ja CSCA-sertifikaatidega

DCCG kontekstis on peamised nõuded, mis esitatakse krüptoalgoritmidele ja võtmete pikkusele elektrooniliste sertifikaatide ja krüpteeritud allkirjade puhul, kokku võetud järgmises tabelis (2021. aasta seisuga).

Allkirja algoritm	Võtme pikkus	Räsifunktsioon
EC-DSA	Vähemalt 250 bitti	SHA-2, mille väljund on ≥ 256 bitti
RSA-PSS (soovituslik täidis) RSA-PKCS#1 v1.5 (pärandtäidis)	Vähemalt 3000 bitine RSA-moodul (N), mille avalik eksponent $e > 2^{16}$	SHA-2, mille väljund on ≥ 256 bitti
DSA	Vähemalt 3000 bitti algarv p, 250 bitti võti q	SHA-2, mille väljund on ≥ 256 bitti

EC-DSA soovituslik elliptiline kõver on NIST-p-256 tulenevalt selle laialdasest kasutusest.

5.2. CSCA sertifikaat (NB_{CSCA})

Järgmises tabelis antakse suuniseid NB_{CSCA} sertifikaadi malli kohta, kui liikmesriik otsustab DCC süsteemi jaoks kasutada omaene CSCAd.

Rasvases kirjas kanded on kohustuslikud (peavad sertifikaadis olema), *kaldkirjas* kanded on soovituslikud (peaksid seal olema). Puuduvate väljade kohta ei ole soovitusi antud.

Väli	Väärtus
Subjekt	cn=<mittetühi ja kordumatu üldnimi>,o=<pakkuja>,c=<CSCAd käitav liikmesriik>
Võtme kasutamise eesmärk	Sertifikaatide allkirjastamine, tühistatud sertifikaatide loendi allkirjastamine (miinimum)
Põhipiirangud	CA = true, raja pikkuse piirang = 0

Subjekti nimi peab olema mittetühi ja nimetatud liikmesriigis kordumatu. Riigikood (c) peab langema kokku seda CSCA-sertifikaati kasutava liikmesriigiga. Sertifikaat peab sisaldama dokumendi RFC 5280^(?) kohast subjekti võtme identifikaatorit.

5.3. Dokumendi allkirjastaja sertifikaat (DSC)

Järgmises tabelis on esitatud suunised DSC kohta. **Rasvases kirjas** kanded on kohustuslikud (peavad sertifikaadis olema), *kaldkirjas* kanded on soovituslikud (peaksid seal olema). Puuduvate väljade kohta ei ole soovitusi antud.

Väli	Väärtus
Sarjanumber	Kordumatu sarjanumber
Subjekt	cn=<mittetühi ja kordumatu üldnimi>,o=<pakkuja>,c=<asjaomast DSCd kasutav liikmesriik>
Võtme kasutamise eesmärk	Digiallkiri (miinimum)

^(?) rfc5280 (ietf.org)

DSC peab olema allkirjastatud privaatvõtmega, mis vastab liikmesriigi poolt kasutatavale CSCA-sertifikaadile.

Kasutada tuleb järgmisi laiendeid:

- sertifikaat peab sisaldama asutuse võtme identifikaatorit, mis vastab väljastava CSCA-sertifikaadi subjekti võtme identifikaatorile;
- sertifikaat peaks sisaldama kordumatut subjekti võtme identifikaatorit (kooskõlas dokumendiga RFC 5280) (*).

Lisaks sellele peaks sertifikaat sisaldama tühistatud sertifikaatide loendi väljastamispunkti laiendit, mis viitab tühistatud sertifikaatide loendile, mille on esitanud DSC väljastanud CSCA.

DSC võib sisaldada laiendatud võtmekasutuslaiendit, milles on null või rohkem võtmekasutuse otstarbe tunnust, mis piiravad seda, millist liiki HCERTe asjaomane sertifikaat tohib kontrollida. Kui neid on üks või rohkem, võrdlevad kontrollijad võtit selle kontrolliks salvestatud HCERTiga. Selle jaoks on määratletud järgmised extendedKeyUsage väärtused.

Väli	Väärtus
extendedKeyUsage	1.3.6.1.4.1.1847.2021.1.1 testimistöendite väljastajatele
extendedKeyUsage	1.3.6.1.4.1.1847.2021.1.2 vaksineerimistöendite väljastajatele
extendedKeyUsage	1.3.6.1.4.1.1847.2021.1.3 paranemistöendite väljastajatele

Juhul kui võtmekasutuslaiend puudub (st puuduv laiend või null laiendit), võib asjaomast sertifikaati kasutada ükskõik mis liiki HCERTi valideerimiseks. Muudes dokumentides võidakse määratleda võtmekasutuslaiendis asjakohased täiendavad otstarbe tunnused, mida kasutatakse HCERTide valideerimiseks.

5.4. Üleslaadimissertifikaadid (NBUP)

Järgmises tabelis on esitatud suunised riikliku tagateenistuse üleslaadimissertifikaadi kohta. **Rasvases kirjas** kanded on kohustuslikud (peavad sertifikaadis olema), *kaldkirjas* kanded on soovituslikud (peaksid seal olema). Puuduvate väljade kohta ei ole soovitusi antud.

Väli	Väärtus
Subjekt	cn=<mittetühi ja kordumatu üldnimi>,o=<pakkuja>,c=<asjaomast üleslaadimissertifikaati kasutav liikmesriik>
Võtme kasutamise eesmärk	Digiallkiri (miinimum)

5.5. Riikliku tagateenistuse TLS-kliendi autentimine (NB_{TLS})

Järgmises tabelis on esitatud suunised riikliku tagateenistuse TLS-kliendi autentimissertifikaadi kohta. **Rasvases kirjas** kanded on kohustuslikud (peavad sertifikaadis olema), *kaldkirjas* kanded on soovituslikud (peaksid seal olema). Puuduvate väljade kohta ei ole soovitusi antud.

Väli	Väärtus
Subjekt	cn=<mittetühi ja kordumatu üldnimi>,o=<pakkuja>,c=<NB liikmesriik>
Võtme kasutamise eesmärk	Digiallkiri (miinimum)
Võtmekasutuslaiend	Kliendi autentimine (1.3.6.1.5.5.7.3.2)

(*) rfc5280 (ietf.org)

Samuti võib sertifikaat sisaldada võtmekasutuslaiendit *serveri autentimine* (1.3.6.1.5.5.7.3.1), kuid see ei ole nõutav.

5.6. *Usaldusloetelu allkirjastamise sertifikaat (DCCG_{TA})*

DCCG ankurvõtme sertifikaat on määratletud järgmises tabelis.

Väli	Väärtus
Subjekt	cn = Rohelise digitõendi lüüs, ^(§)o=<pakkuja>, c=<riik>
Võtme kasutamise eesmärk	Digiallkiri (miinimum)

5.7. *DCCG TLS serveri sertifikaadid (DCCG_{TLS})*

DCCG TLS-sertifikaat on määratletud järgmises tabelis.

Väli	Väärtus
Subjekt	cn=<DCCG täisdomeeninimi või IP-aadress>, o=<pakkuja>, c= <riik>
SubjectAltName	dNSName: <DCCG DNS-nimi> või ipAddress: <DCCG IP-aadress>
Võtme kasutamise eesmärk	Digiallkiri (miinimum)
Võtmekasutuslaiend	Serveri autentimine (1.3.6.1.5.5.7.3.1)

Samuti võib sertifikaat sisaldada võtmekasutuslaiendit *kliendi autentimine* (1.3.6.1.5.5.7.3.2), kuid see ei ole nõutav.

DCCG TLS-sertifikaadi väljastab avalikult usaldatav sertimiskeskus (sealhulgas kõigi peamiste brauserite ja operatsioonisüsteemide jaoks järgides CA/Browser Forumi põhinõudeid).

^(§) Käesolevas kontekstis on jätkatud termini „roheline digitõend“ kasutamist termini „Eli digitaalne COVID-tõend“ asemel, kuna see on termin, mis on tõendisse püsikodeeritud ja selles kasutusele võetud enne, kui kaasseadusandjad otsustasid kasutada uut terminit.

ISSN 1977-0650 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5082 (paberväljaanne)